БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 7 (6125). 11 январь, 1978 йил. ЧОРШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

«СОЮЗ-27» КОСМИК КЕМАСИ ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони тадқиқ этиш программасига мувофиқ 1978 йил 10 январь куни Москва вақти билан соат 15 дан 26 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-27» космик кемаси учирилди. Уни кема командири подполковник Владимир Александрович ЖОНИБЕКОВ билан бортинженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Олег Григорьевич МАКАРОВдан иборат составдаги экипаж учириб бормоқда.

«Союз-27» кемасининг учиш программасида киши бошқарадиган «Салют-6» орбитал станцияси билан уни туташтириш ва станция ичида икки космик кема экипажларининг биргалашиб тадқиқот ва экспериментлар ўтказишлари кўзда тутилади.

«Союз-27» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди, экипаж ўзини яхши ҳис қилмоқда.

Космонавт В. А. Жонибеков билан О. Г. Макаров ўртоқлар учиш программасини бажаришга киришдилар.

ТЕЖАМКОРЛИК — КОММУНИСТИК ҲИСЛАТ

Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр завқ-шавқ билан фидокорона меҳнат қилаётган совет кишилари ўз жонажон ва қадрдон мамлакатларининг ҳақиқий хўжайинлари ҳисобланишади. Жаҳонда энг одил ва демократик жамиятимизнинг қудратига-қудрат, бойлигига бойлик қўшаётган ягона куч ҳам шу совет кишисидир. Ижтимоий меҳнат натижаларидан фойдаланаётганлар ҳам фақат улар.

Шундай экан қайси бир иш жойида меҳнат қилишдан қатъий назар унумли, сифатли ва тежамли ишлашга эришиш уларнинг муқаддас бурчидир. Чунки, бундан аввало уларнинг ўзлари кўпроқ манфаат кўрадилар. Шунинг учун ҳам халқ хўжалигининг барча тармоқларида иқтисодий тежашни кучайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннархини арзонлаштириш, уни тайёрлаш учун сарфланадиган материал миқдорини камайтириш, хом ашё, металл, кўмир, электр энергияси, газ ва бошқа шу каби материаллардан, шунингдек ишчи кучи, молиявий ресурслардан тежаб-тергаб, омилкорлик билан ва самарали фойдаланиш муҳимдир. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1977 йил) Пленуми ҳамда СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси қарорларида бу масала яна бир бор таъкидланди.

Шу юксак вазифалар нуқтаи назаридан областимиз экономикасидаги аҳволга нигоҳ ташлагудек бўлсак, бу соҳада дурустгина ютуқлар борлигини кўрамиз. Кўпгина саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари материаллар ва хомашёларни тежаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш, маҳсулот бирлигини ишлаб чиқаришга моддий ва ишчи кучи ресурслари сарфини қисқартириш юзасидан мунтазам иш олиб бормоқдалар, ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишяпти.

Чирчиқдаги «Электрохимпром», Чкалов номли Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, В. И. Ленин номли электрон техника, Ўзбекистон химия машинасозлиги заводлари, «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ рух заводи ва бошқа ўнлаб корхоналарда хомашё ва материаллардан фойдаланиш тўхтовсиз яхшиланиб бормоқда. Уларни сарфлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатилган. Шу туфайли ҳам бу коллективлар тежалган хомашё ва материалар ҳисобига қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда. «Узбекхиммаш» заводи қора металл прокатини, электр энергиясини тежаш юзасидан намунали ишларни амалга оширяпти. Заводда ишлаб чиқарилаётган агрегатлар вазни ҳам йилдан-йилга енгиллашиб бормоқда. Корхонада ҳар бир килограмм металл, ҳар бир киловатт-соат электр энергияси, ҳар бир калорий иссиқлик энергияси ҳисобда. Шунинг учун ҳам машинасозлар ўтган йилнинг ўн бир ойидагина электр энергиясининг 7 процентини ёки бир миллион киловатт-соатини, иссиқлик энергиясининг 7,8 процентини ёки уч минг гекокалорийдан ортиқроғини, қора металл прокатининг сал кам 4 процентини тежаб қолдилар.

Умуман олганда областимиз бўйича моддий ва ишчи кучи ресурсларидан фойдаланиш кўнгилдагидек эмас. Кўплаб материаллар ва хомашё электр ва иссиқлик энергияси ҳеч қандай нафсиз бекорга исроф қилинмоқда, уларни иқтисод қилиш, тежаб-тергаб сарфлаш учун астойдил курашилмаяпти, исрофгарчиликнинг олдини олиш учун етарли чора-тадбирлар кўрилмаяпти. Аксарият машинасозлик корхоналарида қора металл прокати ортиқча сарфланмоқда, айрим деталлар ўзига қараганда бир неча бор катта бўлган заготовкалардан тайёрланмоқда, бунинг оқибатида қимматли металл кўплаб чиқиндига чиқиб кетмоқда.

Айниқса, қурилиш ташкилотлари, бинокорлик материаллари саноати, қурилиш индустрияси корхоналарида моддий ресурсларнинг ортиқча исроф бўлишига йўл қўйилмоқда. Масалан, Бекобод цемент комбинатида электр энергияси, ёқилғи белгиланганига нисбатан анча кўп сарфлаб юборилган. Олмалиқдаги 6-ғишт заводлари бошқармаси, Эйвали қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати, Оҳангарон цемент комбинатида материаллар ва хомашёлардан фойдаланишга бефарқ қаралмоқда. Фақатгина республикамиз пойтахтидаги қатор корхоналардаги хўжасизлик оқибатида ҳаммаси бўлиб 55 миллион куб метр газ ортиқча исроф бўлди. Мамлакатимиз экономикаси тараққиётининг ҳозирги босқичида озгина процент миқдорида тежалган моддий ресурслар жуда катта миқёсни ташкил этишини ҳеч вақт унутмаслик керак. Бу ҳар бир корхона ёки ташкилот, ҳар бир иш жойида тежамкорлик учун қатъий кураш олиб боришни талаб этади. Иқтисодий тежамкорлик коммунистик ҳислат экан, барча меҳнаткашларда ана шундай олийжаноб фазилатни тарбиялаш, ҳамма коллективларда тежамкорлик ҳаракатини кенгайтириш жойлардаги партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик органларининг диққат марказида турмоғи керак.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Джизакстепстрой» бошқармаси ҳамда В. И. Ленин номидаги Янгиер бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати коллективларининг ишлаб чиқаришдаги моддий ресурслардан оқилона фойдаланишга оид ташаббусини маъқуллаш тўғрисидаги қарори катта аҳамиятга эгадир. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, корхоналар ва ташкилотлар раҳбарликлари бу муҳим қарорни меҳнаткашлар оммаси ўртасида кенг тушунтириш ишларини йўлга қўйишлари, «Джизакстепстрой» ва Янгиер комбинати коллективларининг тежамкорлик юзасидан бошлаган қимматли ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари ва оммалаштиришлари, ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишларни исрофгарчилик ва унумсиз чиқимларга қарши, тежамкорлик учун социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдиришга қаратишлари керак.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев таъкидлаб айтганидек «Ҳар бир сўм, ҳар бир меҳнат соати, ҳар тонна маҳсулотни аниқ ҳисоблаш ва самарали ишлатиш, хўжасизлик ва лоқайдликни таг-томири билан тугатиш бизнинг юксак партиявий бурчимиздир». Шундай экан ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи ана шу бурчга содиқ бўлиб қолишига, унга амал қилишига эришайлик.

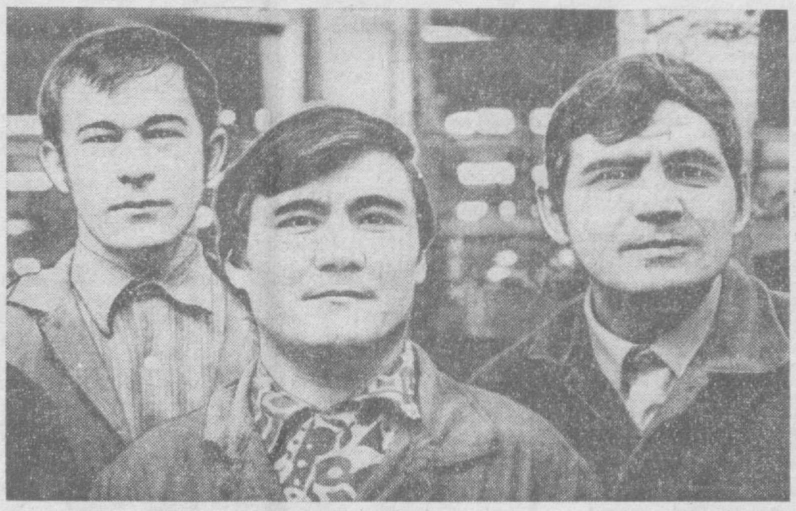

ТОШКЕНТДАГИ агрегат заводининг бир қатор коллективлари москваликлар ташаббусига қўшилиб, Конституциянинг бир йиллик кунигача беш йилликнинг уч йил топшириқларини бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Давлат Ғофурбоев бошлиқ 20-цех ишчи-хизматчилари бу борада салмоқли ғалабаларга эришмоқдалар. Бугунги кунгача коллектив меҳнат аҳли қишлоқ хўжалиги механизмлари учун пландан ташқари кўплаб запас қисмлар тайёрлаб берди. Суратда: (чапдан) Т. Жонузоқов, С. Аҳмаджонов ва бригада бошлиғи Д. Ғофурбоев.

А. Тўраев фотоси.

ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Янгийўл кондитер-хамиртуруш бирлашмаси коллективи КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ҳамда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирди ва давлат планини бажаришда катта ютуқларни қўлга киритди. Ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш бўйича беш йилликнинг икки йиллик топшириғи 3,8 процент, меҳнат унумдорлиги бўйича 4,4 процент ошириб адо этилди. Юбилей йилида ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ошириш планлари 1977 йилнинг 10 декабрида бажарилди.

Бирлашма меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги нутқида баён этилган хулосалар ва қоидаларга амал қилиб, ўз куч-ғайратларини илмий-техника прогрессини янада ривожлантириш, меҳнатнинг иқтисодий самарадорлиги ва сифат кўрсаткичларини оширишга сафарбар этмоқдалар. Бирлашма коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилади ва ўнинчи беш йилликнинг

ЯНГИЙЎЛ КОНДИТЕР-ХАМИРТУРУШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1978 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

учинчи йилида зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади.

Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 1978 йил 25 декабргача бажарилади. Пландагидан ташқари бир миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 525 тонна ширинликлар, 300 тонна хамиртуруш тайёрланади. Меҳнат унумдорлиги 1,3 процент оширилади.

Ишлаб чиқариш қувватлари, моддий, молия ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш асосида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини янада ошириш таъминланади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилади. 27 та янги технологик асбоб-ускуналар ўрнатилади, 38 минг сўмлик иқтисодий самара берадиган 27 та рационализаторлик таклифи жорий қилинади. 6 та янги ва кўриниши яхшиланган буюмлар ўзлаштирилади ва ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Бирлашмада ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг тўрт тури давлат Сифат белгиси олишга тавсия этилади ва Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулот барча маҳсулотнинг 30 процентигача етказилади. Пландагидан ташқари 125 минг сўмлик фойда олинади, фонддан олинадиган даромад 0,1 процент, ишлаб чиқаришнинг рентабеллиги 0,1 процент оширилади.

Бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўзларининг куч-ғайратларини асбоб-ускуналарнинг иқтисодий режим асосида ишлашини ҳамда прогрессив технологик жараёнларни жорий қилишга сафарбар этиш йўли билан 25 минг сўмлик хом ашё ва асосий материалларни, 350 минг киловатт-соат электр энергиясини, шартли беш тонна ёқилғини тежаб қолиш мажбуриятини оладилар.

Бирлашмани социал ривожлантириш комплекс планини амалга ошириш давом этади, 80 ишчининг малакаси оширилади ёки уларга иккинчи касб ўргатилади, тармоқ учун 73 янги ишчи тайёрланади.

Москва шаҳар илғор корхоналари ишчи-хизматчиларининг ўнинчи беш йилликнинг уч йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошлаган ташаббусига қўшилган коммунистик меҳнат хамиртуруш цехи коллективи ва карамель цехининг Лешченко раҳбарлигидаги коммунистик меҳнат бригадаси ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йилликнинг уч йиллик топшириғини 1978 йилнинг 7 октябригача бажариш, шу жумладан пландагидан ташқари минг тонна хамиртуруш ва 600 тонна карамель ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

КПССнинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтириб айтамизки, бирлашманинг барча ходимлари ўз куч-ғайратлари ва ижодий ташаббусларини зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига сафарбар этадилар, КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар.

БУ МАЖБУРИЯТЛАР ЯНГИЙЎЛ КОНДИТЕР-ХАМИРТУРУШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА МУҲОКАМА ҚИЛИБ, ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

ИШЧИЛАР ҚАРДОШЛИГИ ҚОНУНИГА МУВОФИҚ

СИРДАРЁ ГРЭСИ ҚУРИЛИШ МАЙДОНИДА МИТИНГ

ШИРИН (Сирдарё области), 10 январь. (ЎзТАГ мухбири **В. Остролуцкий**). Мамлакатдаги энг катта электростанциялардан бири — Сирдарё ГРЭСининг корпуслари байрамлардагидек безатилган. Қизил алвонларда 7-энергоблокни фойдаланишга топширган қурувчилар шаънига табрик сўзлари ёзилган.

Меҳнатда эришилган шонли ғалаба муносабати билан бугун зарбдор қурилишда тантанали митинг бўлиб ўтди. Митингда қурувчилар билан бирга энергетиклар, автомобилчилар, темирйўлчилар ҳам қатнашдилар. Улар қалин ҳамдўстликда шунга эришдиларки, биринчи кунларданоқ қурилишдаги ишлар зарбдорларча олиб борилмоқда. Ҳар бири 300 минг киловатт қувватли етти энергоблокнинг ҳаммаси муддатидан илгари ишга туширилди. Жадал қуриш соҳасида бой тажриба тўпланди. Бу эса коллективнинг муқобил план қабул қилишига имкон берди, бу план эндиликда бажарилган. Станциянинг қуввати бир йил мобайнида планда белгиланганидек 300 минг эмас, балки 600 минг киловатт ошди.

Шу қурилишда иштирок этган мамлакатнинг кўпгина шаҳарларидаги коллективлар ҳам бу муваффақиятдан қувонмоқдалар. Сирдарёликларнинг даъвати билан Таганрог меҳнаткашлари Ширинга кучли қозонларни, ленинградликлар эса турбина ва генераторларни барвақт етказиб бердилар. Запарожье, Белгород, Ғазалкент ва Красноярск, Новосибирск ва Олмаота заводларининг коллективлари, мамлакатдаги кўпгина иттифоқдош республикаларнинг корхоналари асбоб-ускуналар, приборлар ва материалларни икки комплектдан тайёрлаб бердилар.

Тантанали митингни Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров очди. Митингда нутқ сўзлаган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л.И. Греков қурувчилар ва ишлатувчиларни ажойиб ғалаба билан қизғин табриклади. Уларга меҳнатда янги-янги муваффақиятлар тилади.

«Сирдарьягрэсстрой» бошлиғи С. Функ, монтажчи Т. Норматов, станция бош инженерининг ўринбосари М. Гайворонский, «Узбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси Х. Шоғазатов, монтажчи слесарлар бригадасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор Р. Шарипов қурувчилар ва ишлатувчилар эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, кўпайтиришга азму қарор берганликлари тўғрисида гапирдилар. Энергетика иншооти қурувчилари КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленуми қарорларига ана шундай амалий жавоб қайтардилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга ошириш учун коллектив қўлдан келган ҳамма ишни бажо келтиради. Сирдарё ГРЭСининг ишлатувчилари қурувчилардан зарбдор эстафетани қабул қила туриб, олтинчи ва еттинчи энергоблокларни лойиҳадаги қувватига барвақт етказишга сўз бердилар.

Митингда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қатнашди.

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ИЗИДАН

ҚЎШИМЧА 7,3 МИЛЛИОН СЎМЛИК МАҲСУЛОТ

ТОШКЕНТ сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи юбилей йилини меҳнатда яхши якунлади. Ишлаб чиқаришнинг барча муҳим техник-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича топшириқлар тўла ва зиёдаси билан адо этилди. Қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида юксак меҳнат натижаларига эришган бирлашма коллективи москваликларнинг ташаббусига қўшилиб, учинчи йил топшириғини муддатидан илгари — СССР янги Конституциясининг бир йиллик кунигача бажаришга аҳд қилдилар. Йил охиригача эса пландагидан ташқари 7,3 миллион сўмлик қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади.

ЭКИШДАН ОЛДИН ЧИНИҚТИРИШ

Тошкент областининг сабзавотчилик хўжаликларида помидор уруғини экишдан олдин ишқор эритмаси ва мочевина билан ишлов бериш методи синаб кўрилди ва жорий этиладиган бўлди. Бу методни республика Фанлар академияси микробиология институтининг тадқиқотчилари таклиф қилдилар. Бундай ишлов бериш кўчатни касалликдан сақлайди, бутун давр мобайнида экин яхши ўсишини таъминлайди. Синовларнинг кўрсатишича, бу методда экилган помидор ҳосилдорлиги гектар бошига 30 центнер кўпаяди.

(ЎзТАГ).

УЧРАШУВ МАВЗУИ: СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ЧИНОЗ районидаги 1-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти қишлоқ хўжалигига кўплаб билимдон кадрлар етказиб бермоқда. 1948 йилда ташкил этилган бу билим даргоҳида қишлоқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича ишчи кадрлар тайёрланмоқда. Билим юрти ташкил этилгандан буён уни ўн мингдан ортиқ йигит-қиз битириб чиқди.

Ёшлар билим даргоҳида пухта билим олиш билан бирга маданий-маиший ҳордиқ чиқариш имкониятларига эгадирлар. Уларнинг дарслардан бўш вақтлари кўнгилли, сермазмун ўтиши учун шарт-шароитлар етарли. Талабалар турли тўгаракларга жалб қилинган. Тез-тез адабий кечалар уюштириб турилади. Яқинда билим юртида ана шундай кечалардан бири бўлиб ўтди.

«Совет турмуш тарзи» деган тематик кечада ёшлар иштирок этдилар. Кечага пойтахтимиздаги олий ўқув юртларидан меҳмонлар ташриф буюрдилар. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг доценти, тарих фанлари кандидати М. Тўлаганова, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти фалсафа кафедрасининг мудири, фалсафа фанлари кандидати доцент Ҳ. Зиёвуддинова, Тошкент область «Билим» жамиятининг лектори М. Зарипов ўртоқлар «Совет ёшларининг турмуш тарзи», «Икки дунё — икки турмуш тарзи», «Қишлоқда турмуш маданиятининг шаклланиши» деган темаларда қизиқарли лекциялар ўқидилар. Лекциялар кеча иштирокчиларининг катта қизиқиши ва мунозараларига сабаб бўлди.

Ҳ. ШЕРОВА.

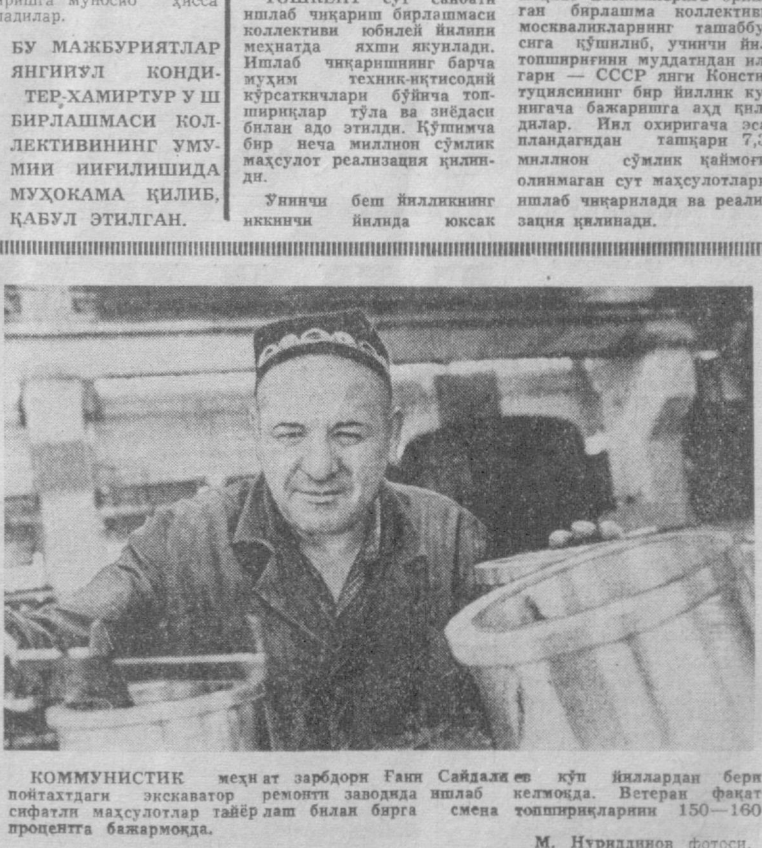

КОММУНИСТИК меҳнат зарбдори Ғани Сайдалиев кўп йиллардан бери пойтахтдаги экскаватор ремонти заводида ишлаб келмоқда. Ветеран фақат сифатли маҳсулотлар тайёрлаш билан бирга смена топшириқларини 150—160 процентга бажармоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ДОИМИЙ КЕНГАШЛАР ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

Миллионлаб меҳнаткашларни коммунистик қурилишга, хўжаликни бошқаришга, ишлаб чиқаришни тўхтовсиз такомиллаштириш учун курашга жалб қилувчи ажойиб воситалардан бири доимий ишлаб чиқариш кенгашларидир. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия бундай кенгашлар фаолиятини яхшилаш, уларнинг ишлаб чиқариш билан, ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишдаги ролини оширишга катта эътибор бермоқда.

Доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ишчи-хизматчиларнинг меҳнат активлигини, уларнинг мавжуд ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва ишга солишдаги ижодий ташаббусини янада оширишга беқиёс ёрдам бермоқда. Ҳозирги вақтда областимиз корхоналари, қурилишлари, ташкилотлари ва совхозларида 1300 га яқин доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ишлаб турибди. Уларнинг аъзолари 60 минг кишига етди. Аъзоларнинг кўпчилигини коммунистик меҳнат учун кураш иштирокчилари, мусобақа илғорлари, ишлаб чиқариш новаторлари, ихтирочилар ва рационализаторлар ташкил этади. Кенгашлар составида инженерлар, иқтисодчилар, партия, касаба союз ва комсомол активлари ҳам жалб қилинган. Кенгашларнинг 39 минг аъзоси ишчилардир. Бундан ташқари, ўн минглаб оддий ишчилар доимий ишлаб чиқариш кенгашлари томонидан ташкил этиладиган муваққат комиссиялар ва рейд бригадаларида қатнашиб, муҳокама қилинадиган масалаларни тайёрлашда иштирок этадилар, кенгаш президиумига у ёки бу масалани муҳокама қилиш бўйича таклифлар киритадилар.

Шунинг учун ҳам доимий ишлаб чиқариш кенгашлари илғор тажрибанинг ҳақиқий оммавий минбари бўлиб қолди. Бу кенгашлар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда тобора катта роль ўйнамоқда. Корхоналар маъмурияти, касаба союз ташкилотлари доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ёрдамида меҳнаткашларни ишга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбияламоқдалар, уларда коллектив олдида турган вазифаларнинг ҳал қилинишига ёрдам бериш, камчиликларга, ишлаб чиқаришни юксалтиришга ҳалақит берадиган нуқсонларга нисбатан муросасизлик муносабатида бўлиш фазилатларини ҳосил қилмоқдалар.

Областимизнинг қатор корхоналари ва ташкилотларидаги кенгашлар катта тажриба тўплашган. Улар ҳатто техника ва технологияга, ишлаб чиқариш экономикаси ва уни ташкил этишга чуқур кириб борадиган, корхоналар ва қурилишларнинг хўжалик фаолиятига актив таъсир кўрсатадиган бўлиб қолдилар.

Бу соҳада Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси доимий кенгашининг фаолияти бошқалар учун намуналидир. Ҳозирги вақтда ана шу кенгаш составида ишчилар йиғилишларида сайланган 176 аъзо бор. Улардан 116 киши етакчи касб ишчиларидир. Кенгаш президиуми эса 15 кишидан иборат. Унга катта тажрибага эга бўлган етук мутахассислар раислик қилишмоқда.

Кенгаш президиуми ишлаб чиқариш кенгашларини тайёрлаш бўйича ташкилий ишлар планларини ишлаб чиқади, кенгаш қарорларининг бажарилишини текшириб боради. Президиум ўз мажлисларида доимий кенгашнинг истиқболли ва квартал иш планларини қараб чиқади ва тасдиқлайди, навбатдаги кенгашни тайёрлаш учун комиссия тузади, белгиланган тадбирларнинг амалга ошириб борилиши ҳақида маъмурият вакилларининг ҳисоботини тинглайди.

Навбатдаги кенгашни тайёрлаш учун комиссия унинг чақирилишидан бир-бир ярим ой илгари тузилади. Комиссия аъзолари ана шу вақт ичида цехларда бўлиб, ишчилар билан муҳокама қилинадиган масала юзасидан суҳбатлашадилар, уларнинг таклиф-мулоҳазаларини йиғадилар. Доимий кенгаш томонидан ишлаб чиқилган ва маъмурият томонидан қабул қилинган тадбирларни амалга ошириш муддатлари, уларнинг бажарилиши учун масъулиятли кишилар белгиланади.

Ҳар йили кенгашнинг тўрт-бешта йиғилиши бўлиб ўтади. Уларнинг ҳар бирида коллектив учун жуда муҳим бўлган ўнлаб тадбирлар кўриб чиқилади. Кейинги вақтларда бўлиб ўтган кенгашларда план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, ишчи-хизматчиларнинг маданий дам олишини ташкил этиш, меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлигини яхшилаш, воситалар ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш, янги техникани жорий қилиш, цехларни қиш шароитларида ишлашга тайёрлаш ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Доимий кенгашнинг ҳар томонлама фаолияти катта фойда келтирмоқда. Масалан, хомашё ва материалларни сарфлаш ҳақидаги масала муҳокама қилинганда қатор цехларда катта резервлар борлиги аниқланди. Кенгашнинг таклифи билан хомашё ва материалларни сарфлаш нормаси қайта кўриб чиқилди, материалларни сақлаш тартибга солинди. Бунинг натижасида корхона салкам чорак миллион сўмлик иқтисодий самара кўрди. Жумладан, 17 миллион киловатт-соат электр энергияси, 3,5 минг гегакалорий иссиқлик энергияси, 350 тонна шартли ёқилғи тежаб қолинди.

Ленин орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати рух заводининг доимий ишлаб чиқариш кенгаши ўз ишини жуда қизиқарли ташкил этган. У бир хил ишни, бир хил технологик операцияни бажарувчи ишчилар иштирокида кенгашлар ўтказиш практикасини қўлламоқда. Масалан, кенгашларнинг бири маъданларни майдаловчилар, иккинчиси нейтрал ишқорлаш аппаратчилари, яна бири тозалаш аппаратчилари, бошқаси эса навбатчи слесарлар жалб қилинган ҳолда ўтказилди.

Касб принципи бўйича кенгашлар ўтказиш ижобий натижа бермоқда. Буни бир гуруҳ аппаратчилар билан ўтказилган кенгашдан ҳам кўрса бўлади. Кенгашнинг чақирилишига сабаб ишқорлаш участкасининг ёмон ишлаётганлиги бўлди. Йиғилишда участка фаолиятини яхшилаш, қолоқ жараёнларни аниқлаш, аппаратчилар ва катта аппаратчиларнинг вазифалари билан боғлиқ бўлган масалалар атрофлича кўриб чиқилди. Маъмурият вакили участкадаги ишнинг аҳволи ҳақида ҳисобот берди. Кенгашда камчиликлар аниқланиб, уларни бартараф этиш бўйича тадбирлар белгиланди. Айни вақтда аппаратчиларнинг ўзлари ҳам маъмурият бартараф этиши лозим бўлган айрим нуқсонларни кўрсатиб ўтдилар. Кенгаш натижасида қудратлироқ насос ўрнатилди, олдингиси кучсиз бўлиб, кўпинча қум тиқилиб қоларди. Ишлатилган электролит миқдорини аниқлашни яхшилаш учун янги мослама, қатор бошқа приборлар ўрнатилди. Масаланинг атрофлича муҳокама қилиниши ва белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида участкада ишлаб чиқариш аҳволи кескин яхшиланди.

В. И. Ленин номли Тошкент электрон техника заводи доимий ишлаб чиқариш кенгаши ҳам омилкорлик билан ишламоқда. Кенгаш аъзолари давлат планларини бажариш учун кураш, резервларни аниқлаш ва ишга солиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни доим эътибор марказида сақламоқдалар. Илмий техника прогрессини жадаллаштириш, саноат, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш планлари, меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларнинг кенгашда муҳокама қилиниши натижасида қимматли таклифлар ўртага ташланди ва ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Кенгаш халқ хўжалиги учун жуда зарур бўлган қатор муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақидаги масалани муҳокама қилишга тайёргарликда барча цехларда кенг кўламда тайёргарлик ишларини олиб борди, бунга юзлаб ишчи-хизматчиларни жалб этди. Тушган таклифлар ва мулоҳазаларни жамғариш ва амалга оширишга тавсия этиш катта наф келтирди. Натижада ана шундай маҳсулот турларини ишлаб чиқариш кескин кўпайди.

Кенгаш янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳақидаги масалани ҳам ишчанлик вазиятида муҳокама қилди. Уни тезлаштириш билан боғлиқ бўлган қатор тадбирлар белгиланди, бунда завод конструкторлари кўпроқ унификациялашган узел ва деталларга асосланиб иш юритишлари лозимлиги тавсия этилди. Завод бўйича маҳсулот сифати ҳақидаги масаланинг муҳокама қилиниши биргина 12-цехда деталларни қайта ишлашга қайтариб бериш миқдорини ўн баравар камайтирди.

Доимий кенгаш тавсияси билан заводда жамоатчи кадрлар бўлими ташкил этилган. Бу бўлим ишдан кетиш ҳақида берилган ҳар бир аризанинг сабабларини атрофлича аниқлаш билан шуғулланмоқда. Унинг фаолияти туфайли кўпгина ишчи-хизматчилар ишдан кетиш ҳақидаги аризаларини қайтариб олмоқдалар.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ип фабрикаси, Чкалов номли самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш», асбобсозлик заводлари, «Қизил тонг» ва «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» тикув ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Узбекшахтострой» ва 153-қурилиш трестлари, Чиноз насчилик совхози, С. Сегизбоев номли совхоз ва бошқа кўпгина корхона ва ташкилотларнинг доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ҳам меҳнат самарадорлигини ошириш, резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, ишлаб чиқаришнинг қолоқ участкаларини бартараф этиш, ишчи-хизматчиларнинг меҳнат активлигини ошириш билан боғлиқ бўлган ва бошқа муҳим масалаларни муттасил муҳокама қилмоқдалар.

Лекин шуни ҳам қайд қилиш керакки, ҳали областимизда самарасиз ишлаётган, фаолиятсизлик кўрсатаётган доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ҳам йўқ эмас. Айрим кенгашлар жуда муҳим масалаларни муҳокама қилиб, яхши тадбирлар ҳам белгилашади, лекин уларнинг бажарилиши устидан етарли назорат олиб бормайдилар. Ҳаммаси қоғозда қолиб кетади. Бундан эса ҳеч қандай наф бўлмайди.

Барча корхоналар ва ташкилотларда тузилган доимий ишлаб чиқариш кенгашлари фаолиятини яхшилаш касаба союз ташкилотларининг муҳим вазифаси ҳисобланади. Шундай экан, улар кенгашларнинг ишлаб чиқаришдаги ролини кучайтириш юзасидан барча чора-тадбирларни кўришлари лозим.

А. ВАГАПОВ,
Тошкент область касаба союзлари Совети ишлаб чиқариш ва иш ҳақи бўлимининг мудири.

ТОШКЕНТДАГИ 17-шифохонада жойлашган дорихона хизматчилари беморларга ўз вақтида керакли дори-дармонлар етказиб беришда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Бу ерда бирйўла 650 беморга етарли дорилар тайёрланади. Суратларда: М. Юсуфжонова ва Л. Зуфарова; (пастда) Х. Исломова иш устида.

МУТАХАССИС МИНБАРИ

РЕСУРСЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш ҳажми хўжаликларнинг мавқеини ва тармоқларнинг қувватини белгилайдиган асосий кўрсаткичдир. Шу боисдан у ёки бу хўжалик учун маълум даврга мўлжаллаб маҳсулот етиштириш ва тайёрлашни планлаштиришда хўжаликнинг объектив имкониятларини аниқ ҳисобга олиш зарур бўлади. Планга қўшимча топширилган маҳсулот қимматининг 50 процентини хўжалик аъзоларига мукофот тариқасида бўлиб бериш усули қўлланила бошланган ҳозирги пайтда бу масала янада муҳим аҳамият касб этаётир.

Планлаштиришда юзакиликка йўл қўйилаётганлиги туфайли оз меҳнат эвазига мўмай даромад олаётган ёки, аксинча, давлат планларини базўр бажариб, машаққатли меҳнатлари эвазига ҳеч қандай моддий манфаат кўрмаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Чунки, колхоз ва совхозлар моддий-техник таъминот жиҳатидан турли ҳажмда ишлаб чиқариш ресурсларига эга бўладилар. Бундай пайтда зарур ресурслар билан тўлароқ таъминланган хўжаликларнинг юксак кўрсаткичларга эришиши ва йил сайин мавқеини тиклаб, довруғ таратиб бориши табиийдир.

Ресурслардан қандай фойдаланиш ва улардан қандай йўл билан кўпроқ манфаат кўриш мумкинлигини Янгийўл районидаги собиқ Фрунзе номли ва Н. Ниёзов номли колхозлар фаолиятида қараб чиқайлик. Бу икки хўжалик эришаётган кўрсаткичлар деярли бир хил. Бироқ, Фрунзе номли колхоз 1976 йилда давлатга сотилган жами маҳсулотларни етиштириш учун Н. Ниёзов номли колхозга нисбатан 35,3 процент минерал ўғит, қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган асосий фондни 62,9 процент, концентрациялашган озуқани деярли икки баравар, меҳнатни эса 19,9 процент кўп сарфлади. Н. Ниёзов номли колхозда эса мавжуд ресурслар оз бўлишига қарамай, пахта ҳосилдорлиги 41,4 центнер, яъни қўшни колхозга нисбатан 9,87 центнер кўп бўлди. Бу, сўзсиз, мавжуд ресурслардан самарали фойдаланиш натижасидир.

Маълумки, қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳажми экин майдони, ҳосилдорлик, қорамоллар бош сони ва уларнинг маҳсулдорлигига асосланган ҳолда планлаштирилади. Аммо, юқорида келтирилган мисоллардан яққол кўриниб турибдики, шу кўрсаткичларнинг ўзинигина ҳисобга олиш у ёки бу хўжаликнинг реал имкониятларини аниқ белгилаш имконини бермайди. Демак, колхоз ва совхозлар учун маҳсулот етиштириш ҳажмини белгилашда ернинг сифати, ишлаб чиқариш фондлари, ўғит, озуқа, меҳнат ва бошқа ресурслар билан қай даражада таъминланганлигини ҳам ҳисобга олиш лозим бўлади.

Биринчи галда ернинг унумдорлик даражасига эътибор бериш зарур. Чунки бир хўжаликнинг ўзида ёнма-ён жойлашган карталарда тупроқ унумдорлиги турлича бўлади. Хўжаликлар ўртасида эса бир-биридан кескин фарқ қилиши табиийдир.

Тупроқнинг унумдорлиги ва экиннинг ҳосилдорлиги ўртасидаги ўзаро боғлиқлик юзасидан олиб борилган тадқиқотлар Тошкент области хўжаликлари шароитида пахта ҳосилдорлигининг шаклланиш жараёни 20,29 процент миқдорида ернинг табиий унумдорлигига боғлиқ эканлигини кўрсатди. Тўғри, планлаштириш органлари колхоз ва совхозларнинг маҳсулот етиштиришдаги объектив имкониятларини мумкин қадар аниқроқ белгилашга ҳаракат қилмоқдалар. Бироқ, ҳамма гап шундаки, анъанага айланиб қолган ҳозирги планлаштириш усулида хўжаликларнинг мавжуд шарт-шароитларини комплекс ҳисобга олишнинг иложи йўқ. Чунки, планлаштириш бўйича мутахассислар қанчалик истеъдодли бўлишмасин, ҳамма соҳаларни қамраб олиб ҳисоб-китоб қилиб чиқиш учун вақт етишмайди.

Электрон-ҳисоблаш машиналари ёрдамида планлаштиришнинг математик усуллари вужудга келганидан сўнг ҳисоб-китоб ишлари учун сарфланадиган вақт кескин қисқарди. Натижада, электрон-ҳисоблаш машиналари кўмагида мавжуд имкониятларни таҳлил қилиш, баҳолаш ва шу асосда оптимал планлаштириш имкониятларига эга бўлинди.

Биз Янгийўл райони колхозлари мисолида ер ва ишлаб чиқариш (қишлоқ хўжалик асосий ишлаб чиқариш фондлари, меҳнат, ўғит, озуқа ва бошқа) ресурслари билан ялпи маҳсулот етиштириш ўртасидаги боғлиқликни электрон-ҳисоблаш машиналари ёрдамида таҳлил қилиб чиқдик. Олиб борилган ҳисоб-китоб ишлари шуни кўрсатдики, «Партия XXI съезди», «Коммунизм» ва Ленин номли колхозларда етиштирилган ялпи маҳсулот миқдори мавжуд ресурслардан фойдаланишнинг потенциал имкониятларига мос келади. Бироқ, Ҳ. Турсунқулов номли колхозда ишлаб чиқариш ресурсларидан тўла фойдаланилмаганлиги туфайли 4 миллион 773 минг 387 сўмлик ўрнига 4 миллион 564 минг 841 сўмлик ялпи маҳсулот етиштирилди. Калинин номли колхозда ҳам шундай аҳвол юз берган. Бу ерда мавжуд имкониятдагига нисбатан 149 минг 722 сўмлик кам маҳсулот етиштирилган.

Бу фактлардан кўриниб турибдики, маҳсулот етиштириш ҳажми бўйича пешқадамлар сафидан ўрин олаётган айрим хўжаликлар ишлаб чиқариш потенциал имкониятларидан тўла фойдаланмайдилар. Мавжуд ресурслардан интенсив фойдаланиш кўрсаткичларининг аниқ ҳисобга олинмаслиги оқибатида айрим хўжаликлар учун имкониятлардан анча паст план белгиланади. Масалан, «Ленинизм» колхози маҳсулот етиштириш ҳажми жиҳатидан учинчи ўринни, потенциал имкониятлардан фойдаланиш бўйича эса еттинчи ўринни эгаллайди. Н. Ниёзов номли колхозда эса аксинча. Хўжалик маҳсулот етиштириш ҳажми жиҳатидан охирги ўринларда боради, ички ресурслардан фойдаланиш даражаси бўйича эса иккинчи ўринда.

Демак, ишлаб чиқариш планларини белгилаш ва тасдиқлашда ҳар бир хўжаликнинг имкониятларини акс эттирувчи шарт-шароитларни комплекс ҳисобга олиш мақсадга мувофиқдир. Бунинг учун электрон-ҳисоблаш машиналари кўмагида планлаштиришнинг математик методларидан фойдаланиш лозим. Бизнингча, колхоз ва совхозларнинг хўжалик фаолиятини фақат маҳсулот етиштириш планининг бажарилиш ҳажмига қараб эмас, балки ички ҳамда давлат томонидан ажратиб берилган ишлаб чиқариш ресурсларидан фойдаланиш даражасига қараб ҳам белгилаш пайти келди.

КПСС XXV съезди қарорларида кўрсатиб ўтилганидек, давлат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта маблағлар ажратиш билан бирга колхоз ва совхозлардан шунга яраша наф келтиришни ҳамда ажратиб берилган ресурслардан юксак самарали фойдаланишни талаб этади. Шундай экан, мавжуд ресурслардан интенсив фойдаланиш кўрсаткичи хўжаликнинг ишлаб чиқариш планини белгилаш ва тасдиқлашда асосий фактор бўлиб қолмоғи керак.

О. ТОҒАЕВ,
Г. В. Плеханов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Москва халқ хўжалик институтининг аспиранти.

КОМСОМОЛ СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНАДИ

ЎЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводининг мингдан ортиқ ёш ишчилари «ВЛКСМ XVIII съездига — 18 зарбдор ҳафта!» шиори остида ўзаро мусобақа бошладилар. Улар комсомолларнинг ана шу катта анжуманини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун зиммаларига шахсий мажбуриятлар олиб ишлашяпти. Шунинг учун ҳам янги йилнинг дастлабки кунларидан суръат тез бўлмоқда.

Мусобақада бичиш-тайёрлаш цехининг ёш коммунист Юрий Ананин раҳбарлигидаги комсомол-ёшлар бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Бригадада меҳнатнинг пухта ташкил этилиши, ҳар бир ишчининг сидқидилдан ва фидокорона меҳнат қилиши туфайли иш кўрсаткичлари кун сайин ортиб бормоқда. Ҳозирги вақтда у ўртача 140 процентни ташкил этяпти. Ёш ишчилар материалларни тежашда ҳам бошқаларга намуна бўлишяпти. Улар қора прокатни бичишнинг илғор усулларидан фойдаланиш йўли билан фақатгина ўтган йили 70 тоннадан ортиқ металлни иқтисод қилдилар.

Механика цехининг қозон-пайвандлаш участкаси коллективининг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Улар ҳам ёшлик ғайрати билан меҳнат қилмоқдалар. Ишчилардан Рустам Гареев, Маҳмуд Ҳасанов, Юрий Давидов ва бошқалар ҳар кун нормани зиёдаси билан адо этмоқдалар.

О. ЛЕВАК.

«ЯХШИ» БАҲО БИЛАН

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахти Октябрь районидаги 9 январь кўчасида йирик даволаш-спорт комплекси қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Комплекснинг биринчи навбати меҳнаткашлар саломатлигини муҳофаза қилишга хизмат қилабошлаганига бир неча ой бўлди. Уч қаватли физиотерапия корпуси фойдаланишга топширилди. Бу ерда спорт зали, гигиена хоналари бор. Даволаш муассасасининг кенг хоналари замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

Ҳозир комплекснинг иккинчи корпуси қад кўтармоқда. Унинг уч қаватли поликлиникаси ҳар куни 500 беморни қабул қилади. Бу корпусни 8-қурилиш трестининг 4-қурилиш-монтаж бошқармасига қарашли Николай Корниенко бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси жадал қурмоқда. Бригада пудрати асосида ишлаётган бу коллектив топшириқни 120—125 процентдан бажармоқда. Бунёдкорлар бутун комплексни 1978 йилда фойдаланишга топширишади.

М. ФЕЛЬДМАН.

ПОЙТАХТДАГИ тўқимачилик машинасозлик заводи йиғув цехининг ветеран ишчиси Михаил Переверзев 42 йилдан бери корхонада меҳнат қилиб келади. Ветеран айни кунларда ҳам ишлаб чиқаришда ёшларга намуна кўрсатмоқда. Михаил Переверзевнинг меҳнат календари бугунги кунда 1979 йилни кўрсатиб турибди.

А. Тўраев фотолари.

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Юбилей йилини қувончли натижалар билан якунлаган колхозимиз аъзолари янги йилда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида қишки тадбирларни уюшқоқлик билан амалга оширмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам, ўтган йил ҳар томонлама баракали бўлди. Колхозимиз аъзолари планда белгиланган 5220 тонна ўрнига 6000 тоннадан ошиқ сабзавот маҳсулотлари етиштириб, шаҳарликлар дастурхонига тортиқ қилдилар.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича план ва мажбуриятларни ҳам ошиғи билан бажардик. Соф даромад ортиб, колхоз иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлиб бормоқда.

Коммунистлардан Юсуф Рўзиев ва Абдулла Нуржонов ўртоқлар хўжалигимизнинг бир неча йилдан бери ишлаб чиқариш планини бажара олмаётган бригадаларига бошлиқ қилиб тайинландилар. Янги бригада бошлиқларининг ташкилотчилиги туфайли ҳар икки коллективда ҳам эрта баҳорданоқ дала ишлари жонлантириб юборилди. Бригадаларда меҳнат интизоми мустаҳкамланди, сабзавот экинлари агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда парваришланди. Натижада мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар икки бригада ҳам колхозда биринчилар қатори йиллик сабзавот маҳсулотлари етиштириш планини июль ойидаёқ ортиғи билан бажардилар. Йил охиригача сабзавот етиштириш планини 150 процентга етказди.

Биз мазкур қарорни партиямиз ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги яна бир катта ғамхўрлиги деб биламиз. Дарҳақиқат, қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деб бежиз айтишмаган. Ҳар қандай коллективда кадрлар сара бўлса, улар ўртасида партиявий-сиёсий ишлар кучайтирилса, социалистик мусобақанинг таъсирчанлиги оширилса, кўзланган маррани эгаллайвериш муқаррар.

С. АИТУБОЕВ,
Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

БИЛИМ ГУЛШАНИ

«СССР гражданлари билим олиш ҳуқуқига эга».

Инсон ҳақида буюк ғамхўрликдан иборат бу чин ҳақиқат, адолат сатрларини биз мамлакатимиз янги Конституциясининг 45-моддасида ўқиймиз.

БИЛИМ олиш, том маънода билим эгаси бўлиш — халқимизнинг асрий орзуси. Бу ҳуқуққа бизни Улуғ Октябрь, буюк устоз Ленин мушарраф этди. Бу улуғвор Декретда «Аврора» наърасининг шафақранг беш қирра юлдуз муҳри бор.

Билимсизлик — нодонликдир, дейди халқимиз. Улуғ Октябрнинг оламшумул хизмати шундаки, у ўзининг ҳаётбахш нури билан зулмат бағрини тиғлади, зулм занжирларини парчалаб ташлади. Ҳуррият қарор топди, меҳнаткаш халқ рўшноликка чиқди. Оташин революционер шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий бу кунни шарафлаб, 1918 йилдаёқ ўзининг «Ишчилар уйғон!» шеърида шундай мадҳ этади:

Ишчилар уйғон, уйғон,
уйғон!
Энди ўқишга етишди
замон...

Биз Янгийўл шаҳар озиқ-овқат техникумининг кўркам биносига кириб борарканмиз, шоирнинг ана шу даъваткор шеърий мисраларини беихтиёр ёдга олдик. Ўшандан буён орада қанча-қанча йиллар ўтди. Шоир эзгу орзусининг ушалганига мана бугун Совет тузумининг олтмиш бир баҳори гувоҳ.

Бир вақтлар мактаб нима билмаган Янгийўл шаҳрида ҳозир қанчадан-қанча мактаблар, техникумлар, ҳунар-техника билим юртлари, неча-неча илмий муассасаларнинг эшиклари ланг очиқ.

Маълумки, Янгийўл республикамизнинг йирик енгил ва озиқ-овқат саноат марказларидан бири. Шаҳарда бу кун йигирмадан зиёд завод, фабрика ва бошқа ишлаб чиқариш корхоналари мавжуд. Шу боисдан 1967 йили шаҳарда яна бир билим маскани — озиқ-овқат техникуми базасида сиртқи бўлим ташкил этилди. Натижада билимга чанқоқ ишчи-қишлоқ ёшлари назарий билимларини бевосита ишлаб чиқариш жараёнида янада мустаҳкамлаш имкониятига эга бўлдилар.

Техникум ташкил этилган дастлабки йили сиртқи бўлимга ҳаммаси бўлиб 50 ўқувчи қабул қилинган эди. Ҳозир уларнинг сони 480 кишидан ошади. Техникумда кондитер маҳсулотлари, гўшт ва парранда гўшти, виночилик, ёғ ва ўсимлик ёғи технологияси бўлимлари мавжуд бўлиб, уларда 12 дан ортиқ миллат фарзандлари таълим оляпти. Бу билим гулшанида ўнинчи синфни битирган кишилар 2 йилу 6 ой, саккизинчи синфни битирганлар 5 йилу 6 ой таҳсил кўришади. Ҳозир техникумда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан келган йигит-қизлар бир аҳил оила фарзандларидек пухта билим ва малака оширишаяпти.

Студентлар махсус кабинетларда дарс тинглашади. Улар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Кўргазмали ўқув қуроллари, техника воситалари етарли. 2840 нусха китоб фондига эга бўлган катта кутубхона студентлар ихтиёрида. Ундан студентлар ўз ихтисосликлари бўйича зарур ҳамма адабиётларни топа оладилар. Кутубхона мудираси Любовь Фёдоровна Миниева уларга доим кўмакдош ва яхши маслаҳатгўй.

Техникумда ўз касбининг етук мутахассислари, кўп йиллик бой тажриба орттирган малакали ўқитувчилар ишлашади. Жумладан, ўқитувчилар Убайдулла Эракаев, А. М. Ютландова, Ф. М. Аҳмедов, О. Ўролтоев, Н. М. Лукша, Л. И. Мальковалар бўлажак ёш мутахассисларнинг севимли устози. Бирон бир дарс йўқки, улар кўргазмали қуроллардан, техника воситаларидан ўринли ва самарали фойдаланишмасин. Бу ҳозирги замон совет мактабида чуқур билим беришнинг ўзига хос Сифат белгисидир.

Сиртқи бўлим ташкил этилгандан буён уни 600 дан зиёд киши битириб чиқди ва улар ҳозирги кунда Иттифоқимизнинг турли шаҳарларида самарали меҳнат қилишяпти. Туркманистон ССРдаги Хўжайли гўшт комбинатининг бош инженери Р. Валиев, Исфара гўшт-колбаса комбинатининг цех бошлиғи А. Абдуллаев, Янгийўл ёғ заводининг смена мастери И. Шатохина, Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмасига қарашли вино заводи тайёр маҳсулотлар бўлимининг мудири Исмат Саидовлар шулар жумласидандир. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Техникумнинг собиқ ўқувчилари ўзларини фахрий студентлар ҳисоблашади. Шунинг учун ҳам улар ҳаётга дастлаб йўлланма берган қадрдон техникумларига тез-тез келиб туришади, ўқув-тарбия ишларини янада юксак поғонага кўтариш, студентларга ҳозирги замон талаблари даражасида чуқур ва малакали билим бериш борасида маъмуриятга яқиндан кўмак ва мадад бериб келишади.

— Саноатимизнинг мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш мақсадида янги ўқув йилидан бошлаб озиқ-овқат технологияси бўлимини ҳам очмоқчимиз, — дейди сиртқи бўлим мудири ўртоқ О. Абдухалилов. — Чунки, халқимизга мазали миллий таомлар тайёрлаб берувчи юқори малакали мутахассисларга талаб катта. Шу боисдан ҳам кўп сонли педагогик коллективимиз мутахассис кадрлар тайёрлашни давр талаблари даражасига кўтариш, ўқув-тарбия ишларини бутун чоралар билан яхшилаш учун астойдил куч ва ғайрат сарфлаб меҳнат қилмоқдалар.

Т. ЮСУПОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯНИНГ ЯНГИ ТРАКТОРИ

● СОФИЯ. Русе шаҳридаги енгил тракторлар заводи коллективи «Мургаш-45» янги универсал тракторини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Янги моделдаги трактор ҳар қандай йўллардан юра олади ва оғирлик маркази паст жойлаштирилганлиги туфайли ғоят барқарордир. Республикада ишлов бериладиган майдонларнинг қарийб 30 проценти тоғли ва тоғ ёнбағри районларида жойлашганлиги сабабли бу жуда муҳимдир. Янги трактор ёрдамида қиялиги 25—30 градусга борадиган ерлардаги ўтларни ўриб-йиғиб олиш ва ташиш мумкин.

«Мургаш-45» тракторлари Совет Иттифоқи, Чехословакия, Польша, ГФР, Франция ва бошқа мамлакатларга ҳам экспорт қилинади.

«ЖИГУЛИ» ЧЕХОСЛОВАКИЯДА

● ПРАГА. Статистика маълумотларига кўра, Совет «Жигули» машиналари Чехословакиядаги энг машҳур машина бўлиб қолди. Бу йил яна салкам 40 мингта турли моделдаги Совет «Жигули»лари республика йўлларига чиқади. «Москвич»ларга қизиқиш кучайиб бормоқда, ЧССРга «Волга» машиналари ҳам етказиб берилади.

Ҳозирги вақтда Чехословакияда 300 мингдан кўпроқ совет машиналари ишлатилмоқда. СССРдан келаётган автомобилларни тезлик билан қайта юклаш учун Словакиянинг Кошице шаҳри яқинида махсус юк ортиш-тушириш станцияси барпо этилган. Бу ерда бир кеча-кундузда 500 та машина ўтказиш мумкин.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

● БУДАПЕШТ. Минг-минглаб Венгерлар шанба ва якшанба кунлари ўз шаҳарлари, посёлкалари, қишлоқларини кўркам қилиш учун кўчаларга чиқишади. Улар ишдан бўш вақтларида парк ва боғларни обод қиладилар, маданият ва болалар муассасаларини қуриш ҳамда ремонт қилишда ёрдам берадилар. Жамоатчилик асосида бажарилган ишлар ҳажми ҳар йили 15—20 процент ошиб бормоқда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланган йил айниқса ажойиб бўлди. Шу йили Венгрияда ана шундай меҳнат билан миллионлаб форинтлик моддий бойликлар яратилади.

КОНТЕЙНЕРДА ТАШИШ ҲАМ ФОЙДАЛИ

● БЕРЛИН. Контейнерлар ортилган темир йўл составлари эндиликда ГДР пўлат изларида жуда кўп қатнашмоқда. Қарийб 2 миллион тоннага яқин ҳар хил юклар ҳозирги вақтда контейнерларда ташилмоқда.

Юк ташишнинг бундай усули бутун республика учун фойдали эканлиги яққол кўриниб турибди. ГДР темир йўл бошқармаси ихтиёридаги катта контейнерлар сони ҳозир 10 мингтадан ошиб кетганлиги бежиз эмас. Контейнерлар ортилган поездларни кейинги йилларда ГДР билан Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия ўртасидаги темир йўлларда тез-тез учратиш мумкин.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ЭЛЕКТРОНИКА

● СОФИЯ. Болгария Коммунистик партиясининг округ комитети Толбухин шаҳрида барча пневматик сеялкаларга «Кедр» электрон системасини ўрнатиш борасида қарор қабул қилди. Бу система дон экинлари экиш сифатини назорат қилиб туради.

«Кедр» системаси Москвадаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти ва Софиядаги радио электроника институти мутахассисларининг биргаликдаги куч-ғайрати туфайли яратилган. Толбухин шаҳридаги электрон ва ностандарт аппаратлар заводи шу системани ишлаб чиқариш билан шуғулланмоқда.

Электрон контроль системасисиз уруғлик бир меёрда сепилмаганлиги натижасида ернинг 15—20 проценти фойдаланилмай қолганлигини тажриба кўрсатиб турибди. Ердан тўла фойдаланиш замирида қандай муҳим резерв ётганлигини, шу майдонлардан қўшимча равишда неча центнер ҳосил олиш мумкинлигини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас.

«Кедр»лар синаб кўрган совет ва болгар мутахассислари уни ўрнатиш учун сарфланган маблағ сеялка 8 соат ишлагандан кейин қопланади, деган хулосага келишди.

(ТАСС).

МАШИНАСОЗЛАРНИНГ ЖЎШҚИН МЕҲНАТИ

ЧЕХОСЛОВАКИЯнинг Брно шаҳридаги «Збройовка» машинасозлик комбинати коллективи беш йилликнинг учинчи йили дастлабки кунлариданоқ зўр ғайрат билан ишлай бошлади. Беш йиллик план директиваларига мувофиқ «Збройовка» комбинати 1978 йилда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 54 миллион крон кўпайтириши лозим.

Аҳил коллектив белгиланган маррани эгаллашда ва халқ ҳокимиятининг 30 йиллигини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олишга бел боғлади. Брнодаги «Збройовка» комбинати социалистик иқтисодий интеграцияда тобора актив қатнашмоқда. Корхона ҳозирги вақтда қардош мамлактларга алоқа техникаси ва ёзув қурилмаларининг ўндан кўпроқ турини экспорт қилмоқда. Бу йил СССРнинг ўзигагина 430 миллион кронли шундай маҳсулот юборилади.

Халқ Польшаси меҳнаткашлари экономикани ривожлантириш беш йиллик планининг иккинчи йилини муваффақиятли тугалладилар. Гданьскнинг шимолий порти коллективи ҳам йиллик планини барвақт бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Суратда: «Университет Торуньский» кемасига кўмир ортилмоқда.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ФАН УФҚЛАРИ

ВЕНГРИЯДА илмий ходимларнинг сони кейинги 25 йил ичида саккиз баравар кўпайди, тадқиқот ишларини ривожлантириш учун ажратилган маблағлар эса мамлакат миллий даромадининг 3,2 процентига етди. Эндиликда ВХР Фанлар академияси ҳузурида 47 та илмий-тадқиқот институтлари ишлаб турибди.

Ҳозирги вақтда Венгрияда пойтахтнинг ўзидагина эмас, шунингдек, бошқа шаҳарларда ҳам илмий-тадқиқот базаларини ривожлантириш ишлари амалга оширилмоқда. Вилоятларда ҳозир Фанлар Академиясининг 10 та илмий-тадқиқот институтлари ишлаб турибди. Академия илмий ходимларининг 22 проценти шу институтларда илмий иш олиб бормоқда. Яқинда ВХР Давлат мажлиси мамлакатнинг турли районларида 1990 йилгача илмий-тадқиқот базаларини янада ривожлантириш планини маъқуллади.

ВАШИНГТОН БИЛАН ТЕЛЬ-АВИВ ЗЎРАВОНЛИК ҚИЛМОҚДА

Араблар дунёсида Қоҳиранинг Тель-Авив билан олиб бораётган сепарат музокараларига қарши кучайиб кетган норозилик тўлқинини пасайтириш учун уриниб, президент Садат Исроилга асло ён бермайман, арабларнинг бир парча ерини ҳам Исроил қўлида қолдирмайман, деган гапларни вақт-вақти билан айтишга мажбур бўлди.

Аммо сепарат битимлар Тель-Авив билан Вашингтоннинг буйруғи остида ёзилиб, амалга оширилаётганлигини фактлар кўрсатиб турибди. Исроил бош министри Бегин кеча бундай деди: мен Исмоилияда Исроилнинг Синайдаги манзилларига нисбатан ўз позициямни Садатга баён қилиб берганман. Бу манзиллар «вайрон қилинмай, балки мустаҳкамланади» ва Исроил армиясининг ҳимоясида бўлади.

Бегин айтдики, Садат башарти «Синай ярим оролидаги манзиллар тўғрисидаги таклифни рад этадиган бўлса, Исроил Миср билан чегарадош ерларида территорияларни ўзгартиришни талаб қилади».

Исроил ҳукумати ўз қарори билан Бегиннинг гапларини тасдиқлади. Исроил ҳукумати Исроилнинг Синай ярим оролидаги ҳарбийлаштирилган манзилларини сақлаб қолиш ва бу ерга Исроилдан янги кишиларни кўчириб жойлаштириш кераклигини билдирди. Исроил қишлоқ хўжалик министри Шарон телевидение орқали ўтказилган суҳбатида Ал-Аришдан Шарм-Аш-Шайхгача чўзилиб кетган шундай манзиллар бўлмаса, бу районда гўё, тинчлик ўрнатиш «мумкин эмас», деди.

Миср президенти Қўшма Штатлар Исроилни «ён бериш»га кўндириш учун унга «тазйиқ» кўрсатади, деб умид қилган эди. Унинг бу умидлари чиппакка чиқди. АҚШ давлат секретари С. Вэнс очиқдан-очиқ шу гапларни айтди: Вашингтон етказиб бериладиган ҳарбий техникани чеклаб қўйиш йўли билан ҳам, иқтисодий ёрдамни қисқартириш йўли билан ҳам Исроилга тазйиқ кўрсатиш ниятида эмас.

Шу муносабат билан «Нью-Йорк таймс» газетаси қуйидагиларни ёзади: «Қўшма Штатлар илгари Исроилнинг манзилларни барпо этиш сиёсатини «тинчлик йўлидаги ғов», деб танқид қилган эди. Ҳозирги пайтда эса Исроил ҳукуматининг кейинги тадбирларига баҳо беришда ўзини жуда ҳам тийиб турибди».

Сурия президенти Ҳ. Асад Америка—Исроил ва Мисрнинг кейинги ишларини «араб миллатини таслим бўлишга мажбур этиш мақсадида унга қарши бир фитна», деб атади. У Америкада чиқадиган «Ньюсуик» журнали мухбири билан қилган суҳбатида ана шу фитна барбод этилади, деб таъкидлади.

Сурия президенти Араб ерларини оккупация қилишни абадийлаштиришга интилаётган Исроил раҳбарларининг экспансиячилик сиёсатини кескин қоралади. АҚШнинг сиёсати, деди Ҳ. Асад, тинчлик ишига хизмат қилмайди.

Аданда чиқадиган ҳафталик «Ас-савра» газетаси қуйидагиларни ёзади: «Садат ўз режимининг араб дунёсида яккаланиб қолишидан бошқа ҳеч нарсага эришолмади. У Исроил томонидан сурбетлик ва қабиҳлик кўрди, АҚШдан эса маҳкум ваъдаларнигина олди».

(ТАСС).

«МАО ЦЗЕ-ДУН ЎЛГАНДАН КЕЙИН ХИТОЙДАГИ АҲВОЛ»

СССР Фанлар Академиясининг Узоқ Шарқ институти чоп этаётган «Проблемы Дальнего Востока» журналининг 1977 йил 4-сонида Хитойда содир бўлаётган жараёнлар ҳақида, ХХРдаги ички сиёсий вазиятнинг бундан буёнги ривожланиш тенденциялари ва унинг олиб бораётган ташқи сиёсати тўғрисида берилган саволларга жавоблар «теварак стол» рубрикаси остида босиб чиқарилди. Бу масалаларни муҳокама қилишда Совет Иттифоқидаги ва бошқа бир қанча социалистик мамлакатлардаги хитойшунос олимлар қатнашди. Журнал бу масалага «Мао Цзе-Дун ўлгандан кейин Хитойдаги аҳвол» сарлавҳали мақолани бағишлади.

Журналнинг энг муҳим масалалар ҳақидаги баёнотининг бош қисмида бундай дейилади: ХХР да 15 йилдан кўпроқ вақтдан буён давом этиб келаётган сиёсий беқарорлик Мао Цзе-Дун ўлгандан кейин кескинлашиб кетди. Маълумки, Хитой халқининг туб манфаатларига тамомила зид бўлган Мао Цзе-Дун ташқи ва ички сиёсатининг авантюристик йўли мамлакатда танг ҳолатни вужудга келтирди. «Тўртлар шайкаси»га қарши сиёсий курашнинг яна авж олдирилганлиги маочилар режимининг кризисини янада кескинлаштирди ва ҳалокатли оқибатларини кучайтирди.

ХХР сиёсатининг асосий масалалари юзасидан Пекиндаги расмий шахсларнинг ва хусусан Хуа Го-Фэннинг айтганлари ХКП XI съездининг материаллари янги раҳбарлар маоизмнинг қарашларини тўла-тўкис мерос қилиб олганлигини исбот этади.

Хуа Го-Фэн бошчилик қилаётган раҳбарликда ҳам маоизм антикоммунизмнинг турларидан бири бўлиб қолмоқда. У империалистик буржуазия ва бошқа реакцион ҳамда экстремист кучларнинг антикоммунизми билан маҳкам боғланиб харакат қилмоқда. Шовинизм ва агрессив гегемонизм маочилар антикоммунизмининг ўзига хос хусусиятидир.

Мао Цзе-Дун ўлганидан кейинги даврда социалистик ҳамдўстликка путур етказишга қаратилган қўпорувчилик ҳаракатларининг кучайганлиги ХХРнинг ташқи сиёсатига хос хусусият бўлиб қолди.

Хитой раҳбарлари 1977 йилнинг бошида контрреволюцион ва антисоциалистик унсурларни рағбатлантириш мақсадида аслида империализм билан келишиб олиб, бир қанча социалистик давлатларга қарши пропаганда мақсадида ҳуруж қилдилар. Пекин ғарбдаги антикоммунистлар билан биргаликда турли-туман муртад ва хоинлар томонига ошкора ўтди. Пекин социалистик давлатлар ҳамкорлигининг коллектив органларига — Варшава шартномаси ташкилотига ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига қарши ҳужумни кучайтирди.

Пекиннинг социалистик ҳамдўстликка қилган ҳужумлари айни вақтда ҳар бир социалистик мамлакатнинг миллий манфаатларига ҳам ҳужум қилишдан иборат бўлди. Хитойнинг янги раҳбарлиги даврида Хитойнинг ичкарисида антисовет пропаганда тағин ҳам авж олиб кетди. ХХРнинг янги раҳбарлари Совет Иттифоқи билан муносабатларни яхшилаш мумкин эмас у билан «Ҳеч қандай муросага келишнинг иложи йўқ» деган гапларни тарқатмоқдалар.

Маоизм «сўл» ва ўнг ревизионизм билан апоқ-чапоқ бўлиб кетди. Ҳар қандай миллатчилик ҳатти-ҳаракетларини «оқлаш» учун социализмнинг муштарак қонуниятларини пролетар интернационализми принципларини рад этиш учун маочиларнинг йўл-йўриқларидан тобора актив фойдаланилмоқда.

Маоизм идеологияси ва сиёсати марксча-ленинча таълимотнинг туб қоидаларига қарши, социализмнинг асл моҳиятига қарши, халқаро коммунистик ҳаракатнинг асосларига қарши қаратилган. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари жаҳон коммунистик ҳаракатига нисбатан аввалги қўпорувчилик, бузғунчилик йўлини давом эттирмоқдалар.

Маочилар аввало социалистик ҳамдўстликнинг жаҳондаги таъсири ўсиб бораётганлигидан чўчиб, антикоммунизмни кучайтирдилар. Хитойнинг янги раҳбарлари Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатларнинг обрў-эътибори Хитойга таъсир ўтказишидан ҳавфсирамоқдалар. Социалистик мамлакатларнинг тинчлик учун, кескинликни юмшатиш учун курашда эришаётган муваффақиятлари, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг натижалари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг коммунистик ва социалистик қурилишда, меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини юксалтиришда қўлга киритган янги муваффақиятлари маочиларни айниқса қаттиқ ташвишга солмоқда.

Журнал ХХР халқ хўжалигининг ҳозирги аҳволини таърифлаб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: Хитой жиддий иқтисодий қийинчиликларни бошидан кечирмоқда. Хитой раҳбарларининг ўзлари ҳам 1976 йилнинг охирида Хитой экономикасидаги аҳволни «ишлаб чиқариш соҳасидаги таҳликали кризис» деб таърифладилар. «Жэньминь жибао» газетаси 1976 йилда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши шундан аввалги йилдагига нисбатан, қисқарди, деб эътироф қилди.

Ҳисоб-китобларга қараганда 1976 йилда саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми шундан аввалги йилдагига нисбатан пасайиб кетган. Пўлат қуйиш, машинасозлик маҳсулоти, кўмир қазиб чиқариш ва шу сингарилар анча камайган.

Қишлоқ хўжалигидаги аҳвол мураккаблигича қолмоқда. 1976 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулоти 1975 йилдагига нисбатан камайиб кетди.

Хитой меҳнаткашларининг моддий турмуш шароити аввалдагидек жуда ҳам оғир. Мамлакатда озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат молларининг асосий турларини сотишда жуда қаттиқ карточка системаси сақланиб қолган.

Деҳқонлар асосий оммасининг турмуш даражаси жуда ҳам паст: баъзи ҳисоб-китобларга қараганда мамлакатдаги деҳқон хонадонларининг тахминан тўртдан бир қисми ўз-ўзини боқолмайди. ХХР меҳнаткашларининг турмуш даражасини яқин давр ичида яхшилаш истиқболлари кўринмайди. Хуа Го-Фэннинг «буржуа ҳуқуқини чеклаш» деган маочилар йўл-йўриғини тасдиқлаётганлиги шаҳар аҳолисини, шунингдек, қишлоқ аҳолисининг ҳам моддий шароитларини яхшилаш имкониятидан маҳрум этади.

Хуа Го-Фэн бошчилигидаги Хитой раҳбарлари ХХР халқ хўжалигининг тараққиётини очиқдан-очиқ ҳарбий потенциални кўпайтириш эҳтиёжларини қондиришга бўйсундирмоқдалар. Хитойнинг ҳарбий потенциали жадал суръатлар билан ўсмоқда. 1976 йилда бевосита ҳарбий харажатлар ХХР давлат бюджетидан ажратиб берилган маблағларнинг 41,5 процентини ташкил этди. Шу билан бирга бу маблағларнинг қарийб ярми ракета-ядро қуролини ишлаб чиқаришга сарф қилинди.

АҚШ, Англия, ГФР, Франция ва бошқа империалистик мамлакатлар Хитойнинг ҳарбий-саноат потенциалини ривожлантиришга катта ёрдам бермоқдалар.

Хуа Го-Фэн бошчилигидаги ХХР раҳбарлари Мао Цзе-Дуннинг урушга тайёргарлик йўлини актив ўтказиб келмоқдалар. Улар бу йўлнинг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришга етказадиган зарари ва Хитойнинг шусиз ҳам чекланган ресурсларини қақшатиб қўяжаги билан ва ХХР нинг бевосита қўшниларини, шунингдек бутун дунёда тинчлик ишини жиддий хавф остида қолдиражаги билан ҳисоблашмай, бундай йўлни ўтказиб келмоқдалар.

ХХРдаги вазият беқарорлик, доим такрорланиб турадиган кескинлик, ғалаён ва тартибсизликдан иборат. 1976 йилнинг кейинги ойларида ва ўтган йилнинг бошида Хитойдаги вилоят радиостанциялари жойларда тўқнашувлар ва тартибсизликлар бўлганлигини тасдиқловчи хабарларни эшиттирди. Бундай хабарлар матбуот саҳифаларида ҳам пайдо бўлиб қолди. 17 вилоятда ҳарбий ҳолат жорий этилганлиги, Хитойда озодлик армиясининг бўлинмалари шу вилоятлардаги ҳукумат муассасаларида, фабрика ва заводларда, ўқув юртларида ва қишлоқларда жойлаштирилганлиги, Шанхайда «қуролли исён»га тайёргарлик кўрилганлиги тўғрисидаги маълумотлар тарқатилди.

Хитой пропагандаси бундай тартибсизликлар учун бутун айбни «тўртлар шайкаси» зиммасига юклайди. Ҳолбуки, Хитой меҳнаткашларининг мавжуд аҳволдан норози эканлиги ана шу ғалаёнлар ва тартибсизликлар учун ҳақиқий сабаб бўлди.

Мао ўлганидан кейин Хитойдаги аҳволнинг ривожини анализ қилиш шуни исбот этадики, маочилар «Прагматик» қаноатининг «Маданий революция» натижасида вужудга келган маочилар режимини шармандаси чиққан баъзи йўл-йўриқларга тузатиш киритиш йўли билан сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш борасида зўр бериб ҳаракат қилаётганлиги ҳозирги пайтда содир бўлаётган жараённинг асосий мазмуни бўлиб қолди. Маочилар режимининг, аввало у ўтказиб келаётган ички сиёсатнинг барча заиф томонлари ва иллатларини жуда ҳам ошкора қилиб қўйган кескин кризисни бартараф этиш мақсадида шундай зўр бериб ҳаракат қилинмоқда. Маонинг бир-бири билан рақобат қилаётган меросхўрлари ўртасида ҳокимият учун кураш яна авж олиб кетганлиги вазиятни мушкуллаштириб юборди.

Маочиларга қарши ўз-ўзидан кучайиб бораётган тенденция ана шу жараён билан қўшилиб кетмоқда. Бу тенденция пировард натижада маоизмни тузатишни эмас, балки бутунлай улоқтириб ташлашни кўзда тутади. Бундай тенденция маочилар режими даврида ҳам доим мавжуд эди, у турли формаларда, шу жумладан халқ ғалаёнларида, меҳнаткашларнинг маочиларга қарши ҳаракатларида намоён бўлиб келди.

Маочи раҳбарлар кейинги ўн йил мобайнида Япониядаги ва Ғарбий Европадаги энг реакцион кучлар билан иттифоқ бўлишга қаратилган йўлни зўр бериб ўтказа бошладилар.

ХХРнинг Осиёдаги энг муҳим шериги Япониядир. Вьетнам ва Лаос халқларининг ғалабаси натижасида жаҳон социализмининг Осиёдаги позициялари кучайган бир шароитда Пекиннинг Япония—Америка ҳарбий иттифоқига мойиллиги эътиборни ўзига жалб этмай қололмайди. Пекиннинг Японияга нисбатан тутган йўли бу мамлакатда милитарлаштириш ва реваншизмни ёқлаб чиқаётган кучларни қўллаб-қувватлашга қаратилган. Бу йўл Осиёда социализм ва тинчлик манфаатларига зарар етказади.

Ҳозирги раҳбарлар даврида Хитойнинг Ғарбий Европа мамлакатларига нисбатан тутган сиёсати социалистик ҳамдўстликка душманлик руҳида олиб борилмоқда. Пекин Ғарбий Европа давлатлари ўртасидаги сиёсий кескинликнинг юмшатилишига путур етказиш, социалистик давлатлар билан конфронтацияни кучайтиришга ундамоқда. Пекин НАТОга аъзо бўлган мамлакатларни ҳарбий тайёргарликка ва қуролланиш пойгасини кучайтиришга рағбатлантирмоқда. Пекин ана шу блокнинг штаб-квартираси билан 1975 йилдаёқ алоқа боғлаган ва ўша пайтдан буён ўзининг антисоциалистик ҳаракатлари ва пропагандасини ана шу империалистик блок билан мувофиқлаштириб олиб бормоқда. ХХРнинг Ғарбий Европа сиёсатида ГФР аввалдагидек ҳозирда ҳам диққат марказида турибди. Хитой билан ГФР ўртасидаги муносабатлар Ғарбий Европадаги бошқа мамлакатлар билан муносабатларга нисбатан ҳар томонлама ва тез ривожланиб бормоқда. Хитой раҳбарлари ГФРдаги реваншчи кучларни зўр бериб қўллаб-қувватламоқдалар. Ана шу реваншчи кучлар урушдан кейинги тараққиёт ва кескинликнинг юмшатилиши натижасида Европада рўй берган ҳолатни бекор қилишни истайдилар.

Хитойнинг янги раҳбарлари ривожланаётган мамлакатларни Хитой таъсири зонасига айлантириш, ўзининг гегемонлик режаларини амалга ошириш учун бу мамлакатлардан фойдаланишга тобора ошкора интилмоқдалар.

Пекин ривожланаётган мамлакатлар «Империализмга, мустамлакачилик ва гегемонизмга қарши курашда асосий кучдир», деб бу мамлакатларни тўғри йўлдан четга чиқармоқчи бўлади. Пекин «антигегемонизм» ниқоби остида «учинчи дунё» мамлакатларини апартеидга, ирқчилик, империализмга қарши, мустамлакачиликнинг барча қолдиқларини узил-кесил тугатиш учун курашдан четга тортиб, бу мамлакатларни социалистик давлатлар билан кураш йўлига туширишга уринмоқда. Айни вақтда Хитой империализмга тарафдор бўлган реакцион режимлар билан бирдамлигини ва «учинчи дунё»даги тараққийпарвар кучларга нисбатан душманлигини намойиш қилмоқда.

Марксча-ленинча партиялар, деб таъкидлайди журнал, Маоизмга қарши ғоявий-сиёсий курашда, интернационализм принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишда, қардош партияларнинг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашда анча катта муваффақиятларга эришдилар.

Жаҳон революцион ҳаракати учун, чинакам демократик кучлар учун маоизмга қарши кураш эндиликда социализм, тинчлик ва демократия учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашнинг таркибий қисми бўлиб қолмоқда.

(ТАСС).

ЭНГ АКТУАЛ ВАЗИФА

АДАН. (ТАСС). Бирлашган сиёсий ташкилот миллий фронт марказий комитетининг бош секретари Абдул Фаттох Исмоил бу ерда гапириб, «янги типдаги авангард партияни ташкил этиш Яман революцияси мақсадларини амалга ошириш учун бундан буён олиб бориладиган кураш йўлидаги энг актуал вазифадир», — деди.

У бирлашган сиёсий ташкилот миллий фронт марказий комитети саккизинчи пленумининг иш якунларига муфассал тўхталди. Бу пленум 1978 йилда мамлакатни ривожлантириш вазифаларини муҳокама қилди. Абдул Фаттох Исмоил бу йил революциянинг 15 йиллиги нишонланажагини эслатди. Бу юбилей, — деди у, — Яман халқ демократик республикаси халқи зиммасига белгиланган режаларини бажаришда янада катта масъулият юклайди. Бирлашган сиёсий ташкилот миллий фронт марказий комитети Яман меҳнаткашлари бу байрамни ишлаб чиқаришда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, миллий фронт активлари эса Англия ҳукмронлигига қарши қуролли кураш даврида ҳамда мамлакат мустақиллиги асосларини тинч қуриш йилларида бўлгани каби бутун демократик Яман аҳолиси учун бундан буён ҳам меҳнат қаҳрамонлиги намунаси бўлиб хизмат қиладилар, деб ишонади.

Ҳар йили миллионлаб туристлар Германия Демократик Республикасини келиб кўрадилар. СССРдан келаётган туристларнинг сони ҳам шу йил сайин ошиб бормоқда. Суратларда: Берлиннинг Александрплац проспектидаги кўп қаватли бу бинода саёҳатлар бюроси жойлашган; озарбайжонлик туристлар шаҳар кўчасида.

С. Кулишов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ЯНГИ КИНОТЕАТРЛАР

ТОШКЕНТ шаҳар ижроия комитетининг кинолаштириш бошқармаси мактаб ўқувчиларининг қишки каникули кунларида болаларга яхши совға тортиқ қилди. Пойтахтимизнинг Беруний кўчаси, Марказ-27 кварталида 300 ўринли «Ғунча» кинотеатри ишга туширилди.

— Бу янги кинотеатрда ўқувчиларнинг каникул кунларида 10 мингдан зиёд кичкинтойлар болалар учун мўлжалланган фильмларни ва мультфильмларни томоша қилди,— дейди кинолаштириш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Яков Исаакович Вишневицкий.

«Ғунча »кинотеатрида ҳар доим кундуз кунлари болалар учун фильмлар намойиш қилинади. Кечки вақтларда эса катталар кинотеатрга ташриф буюришлари мумкин. Улар учун кенг экранли бадиий фильмлар кўрсатилмоқда.

«Юнусобод» массивидаги А-1 микрорайонида ҳам 450 ўринли қишки, кенг экранли, икки залдан иборат янги кинотеатр қуриб битказилди. Яқин кунларда бу янги кинотеатр юнусободликларни бадиий фильмларни томоша қилишга чорлайди.

«Чилонзор» массивининг 24-кварталида 800 ўринли кенг форматли янги кинотеатр қурилиши ҳам қизғин давом эттирилмоқда.

Т. ЮСУПОВ.

ИСТЕЪДОДЛИ АНСАМБЛЬ

Ҳозир Тошкентда кўпгина ансамбллар ишлаб турибди. Татар-бошқирд ашула ва рақс ансамбли ҳам ижрочилик маҳоратини ошириб, томошабинлар ҳурматини қозонди.

Ижодий коллектив ташкил этилганига 16 йил бўлди. Бу орада у бой концерт программасига эга бўлди. Ансамбль республикамиз ва Иттифоқимиз бўйлаб гастролларга тез-тез чиқиб туради. Қозон ва Уфа шаҳарларига қилинган ижодий сафар ҳам муваффақиятли ўтди.

Меҳнаткашлар бадиий ижодиёти Бутуниттифоқ фестивалида эса ансамблнинг солисти Р. Исроилов иккинчи даражали диплом билан тақдирланди.

А. АБДУВАЛИЕВ.

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Ўзбекистон Давлат филармонияси ҳузурида ишлаб турган музикали лекторий ўтган 1977 йилда яхши фаолият кўрсатди. Лекторийнинг суҳбат-концертларини 50 мингдан зиёд киши мароқ билан тинглади.

Бу йил ҳам музика шинавандалари мазмунли концерт-лекциялардан баҳраманд бўлишади. «Октябрь, сенинг шон-шуҳратинг абадий», «Совет қўшиқчи композиторлари», «Чайковскийнинг камер ижоди», «Кино музикаси», «Севимли саҳифалар» каби мавзуларда бўладиган кечаларни ўтказиш учун атоқли санъаткорлар таклиф этилади.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози маданият саройи учун эса «Ўзбек музика санъати саҳифаларида» деган машғулот программаси тайёрланди.

НОДИР АСАРЛАР

Тошкентда юз берган табиий офат вақтида ноёб экспонатларни асраш мақсадида Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейидаги кўпгина полотнолар Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози маданият саройига элтиб қўйилган эди. Бу санъат кошонаси учун янги ҳашаматли бино қурилгач, ўша расмлар яна музей фондидан ўрин олди.

Улуғ рус рассоми В. Верешчагиннинг нодир асарлари ҳам шу йўл билан бешикаст сақланди. Музейнинг XIX аср рус санъати залида яқинда машҳур мўйқалам устасининг асарлари кўргазмаси очилди. Экспонатлар орасида рассомнинг Ўрта Осиё бўйлаб қилган сафари вақтида яратган полотнолари ҳам бор.

Шунингдек, рус санъати бўлимининг академик зали ҳам қайта экспозиция қилинди.

А. АКБАРОВ.

ҲАММА МАМНУН

Студентлар шаҳарчасига жойлашган 95-алоқа бўлими Собир Раҳимов районидаги илғор коллективларнинг бири. Унга тажрибали мутахассис Абдувоид Эгамбердиев бошчилик қилиб келмоқда. Ишчан алоқа ходимининг ана шу соҳада меҳнат қилаётганига 25 йил бўлди.

Алоқа бўлимида 26 хизматчи бўлиб, улардан 14 киши почтальондир. Коммунистик меҳнат зарбдорлари, почтальонлар бригадаси бошлиғи Абдурашид Ғофуров ва хат ташувчи Фая Габбосовалар газета ва журналларни ўз эгаларига вақтида етказиб беришда барчага намуна бўлаётирлар. Улар алоқа бўлимида кўп йиллардан буён ишлаб келишади, бой тажриба тўплашган. Жонкуяр алоқа ходимлари 1978 йил учун газета ва журналларга пландаги 800 сўм ўрнига 1300 сўмлик обуна уюштирдилар.

Алоқа бўлими студентлар шаҳарчасидаги 22 дан ортиқ ётоқхонага, 2-Чимбой, Эргаш Жуманбулбул, Аброр Ҳидоятов кўчалари ҳамда Сберкасса проездида яшовчи хонадонларга алоқа хизмати кўрсатади. Аҳоли алоқа бўлими хизматидан мамнун. Таклифлар дафтарига ёзиб қолдирилган раҳматномалар бунинг ёрқин далили.

Мана бу хатни алоқа бўлими бошлиғи А. Эгамбердиев ва оператор Умри Шокаримовага Ёқутистоннинг Жоринский районида яшовчи В. Алексеев йўллабди: «Менинг ўғлим Сергей Алексеев ТошДУ юридик факультетининг 3-курсида ўқийди. Уч йилдирки, ўғлим биз юборган хат ва посилкаларни ўз вақтида олиб турибди. Сиз ишчан алоқа ходимларига минг раҳмат!».

Бундай миннатдорчилик хатларини Собир Раҳимов районидаги Аброр Ҳидоятов кўчаси 24-уйнинг 5-квартирасида яшовчи Л. Я. Баженова ва бошқалар ҳам ёзиб қолдиришган. Бу — яхши хизматлар учун билдирилган раҳматгина эмас, балки тақдирномадир.

А. ТОЛИБОВ.

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ «Юбилей» спорт залида минглаб ўқувчилар каникул кунларида Қорбобо ва Қорқиз билан учрашиб, улардан совға олишди, қизиқарли томошаларни кўришди. Москва муз устида балет коллективи ўқувчиларга ўзининг байрам номерларини намойиш қилди. Суратда: Муз устида қувноқ ўйинлар.

А. Абалян фотолари.

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

14, 15 ЯНВАРЬ СОАТ 19.30 да
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
«ЎЗБЕКИСТОН ГУЛЛАРИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ХОНАНДАЛАР
ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР:
ОЛМАХОН ХАЙИТОВА, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ШАРИФ СУЛТОНОВ.
ОЙХОН ЁҚУБОВА, ИЗОМЖОН САДРИЕВ
РАҚҚОС ВА РАҚҚОСАЛАР
ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
МУЪТАБАР ЙЎЛДОШЕВА
ГУЛЧЕҲРА ИСМОИЛОВА, ЗУҲРА ҒОЗИЕВА, РАЖАБ ИСМОИЛОВ
Оригинал жанр — СОБИР МАҲКАМОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
ПРОГРАММАНИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҒУЛОМ ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ.
Музика раҳбари — АЗИЗ МУЛЛАХОНОВ.
Филармониянинг бадиий раҳбари — Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, композитор МИРСОДИҚ ТОЖИЕВ.
Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00дан сотилади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

«ЎЗБЕКИСТОН» МАИШИЙ ХИЗМАТ УЙИДА

БИРИНЧИ РАЗРЯДЛИ НАМУНАЛИ — КЎРГАЗМАЛИ ЯНГИ ФОТОСТУДИЯ ОЧИЛДИ.

ДИҚҚАТ, ДИҚҚАТ! Бундан бир юз эллик йил муқаддам Париж рассоми Луи Жак Дегерр ўзининг ажойиб ихтиросини яратгандан кейин бу сўзлар биринчи марта оламга овоза бўлиб кетди.

Албатта Дегеррнинг истеъфодаги полковник Никофор Ньепс билан биргаликда яратган бу ихтироси кейинчалик такомиллашиб кетаолмади. Бир зумда тайёр бўладиган суратини олиш учун камера олдида бир минут ва ундан ҳам кўпроқ вақт қилт этмай ҳаракатсиз ўтириш керак эди. Суратлар — дастлабки фотографияни шундай деб аташардитиниқ бўлиши учун суратга тушадиган кишиларнинг юзини бўр билан чаплашарди. Мақсад суратни аниқ чиқариш эди.

Шундай қилиб аппарат яратилгандан буён орадан 140 йил ўтди. Бугунги кунда фотографлар фойдаланаётган камералар бундан бир юз эллик йил муқаддам яратилган аппаратлардан ажралиб туради. Ҳозирги фотографияда тайёрланаётган суратлар ўзининг ёрқинлиги, тиниқлиги, табиийлиги билан ажралиб туради. «ЎЗБЕКИСТОН» МАИШИЙ ХИЗМАТ УЙИДА ЖОЙЛАШГАН БИРИНЧИ РАЗРЯДЛИ НАМУНА -КЎРГАЗМАЛИ ФОТОСТУДИЯГА МАРҲАМАТ ҚИЛСАНГИЗ ЮҚОРИДАГИ ФИКРИМИЗГА ИШОНАСИЗ. АЙТГАНДЕК, У ЎЗИНИНГ ЖИҲОЗЛАНИШИ БИЛАН МАМЛАКАТИМИЗДА ЕТАКЧИ ЎРИНЛАРДАН БИРИНИ ЭГАЛЛАЙДИ.

Студияда ҳужжатли ва рангли фотография учун, шунингдек 50 кишигача группа бўлиб суратга тушиладиган бешта павильон жойлашган. Болаларни суратга оладиган махсус павильон эса эркатойларнинг қувноқлигини ҳисобга олиб жиҳозланган.

Республикада биринчи марта ана шу ерда «Саратон боғи» ташкил этилган. Унда ям-яшил гуллар ва фавворалар мангу ёзнинг манзарасини ташкил қилади.

Махсус тантаналар салонида ўзингизнинг никоҳ кунингиз, фарзандингиз дунёга келган ва туғилган кунларингизда суратга тушишингиз мумкин.

ЯНГИ ФОТОСТУДИЯГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА ПРОБЛЕМАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «РЕСПУБЛИКАДА ЕНГИЛ АТЛЕТИКАНИНГ АҲВОЛИ ВА УНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ.

Республика партия ва ҳукумати физкультура ва спортни шу жумладан «спорт маликаси» деб ном олган енгил атлетикани янада оммавийлаштириш ва ривожлантиришга катта эътибор бермоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ана шу масала юзасидан қабул қилган қарорда айтиладики, партия, совет, касаба союз органлари, комсомол, физкультура ва бошқа жамоат ташкилотлари КПСС XXV съезди қарорларига амал қилиб ,енгил атлетикани ривожлантириш, унинг моддий базасини мустаҳкамлаш, спортчиларнинг маҳорат даражасини ошириш соҳасида муайян иш қилдилар.

Ҳозирги вақтда республикамизда қарийб 330 минг киши енгил атлетика билан мунтазам равишда шуғулланмоқда. Улар ихтиёрида 120 стадион, 185 та оддий енгил атлетика майдончаси, усти ёпиқ манеж бор. Кейинги йилларда икки спортчимиз халқаро классдаги, 27 спортчимиз эса СССР спорт мастери нормативини бажарди. Улар орасида тошкентликлар қатори Чирчиқ, Андижон, Самарқанд, Фарғона вакиллари ҳам бор.

Фақат 1976—1977 йилги мавсум мусобақалари давомида республикамизда 16 спорт мастери етишиб чиқди. Агар 1972 йилда СССР терма командасига 6 спортчимиз номзод бўлган бўлса, 1977 йилга келиб улар сони 29 тага етди. Л. Сторожкова, С. Ўлмасова, З. Зайцева, Н. Данилова, И. Чемина, Н. Тупицина, П. Воробьев, А. Харлов, М. Растригин, С. Шаталиналар мамлакат терма командаси составида расмий мусобақаларда иштирок этдилар. Ўтган йил бўлиб ўтган мусобақаларда республикамиз енгил атлетикачилари 8 та биринчи, 13 та иккинчи ва 16 та учинчи ўринларни эгалладилар. 1977 йилги мавсумда Ўзбекистон рекордлар жадвалига 13 та ўзгартиш киритилди.

Бугунги кунда республикада енгил атлетика соҳасида 364 тренер ёшларга устозлик қилмоқда, бешта ихтисослашган болалар-ўсмирлар спорт мактаблари, болалар-ўсмирлар комплекс спорт мактабларида 105 та енгил атлетика бўлими мавжуд.

«Спорт маликаси» деб ном олган енгил атлетика шундай бир спорт туридирки у билан шуғулланмаган, ёки унга мурожаат этмаган бирор спортчини учратмайсиз. Футболчи бўлсин, ёки оғир атлетикачи, курашчи-ю, гимнастикачи, сузувчи ёхуд парашютчи, кўйингчи ҳар бир спортчи машғулотлари давомида енгил атлетиканинг у ёки бу тури билан машқ қилади. Ер юзининг энг кучли кишиси Василий Алексеев, шахматчи Анатолий Карпов гимнастикачи Николай Андрианов, ёки республикамиз вакиллари Руфат Рисқиев, Собир Рўзиев, Александр Баранов, Комил Фаткулин, Сайфиддин Ходиев ва бошқалар донг таратишда енгил атлетиканинг роли беқиёс эканлигини бир неча бор таъкидлашган.

Енгил атлетиканинг яна бир афзаллик томони шундаки у бошқа спорт турларига қараганда бой бўлиб, ўзида 37 турни мужассамлаштирган.

Лекин енгил атлетикамиз бугунги куннинг талабига тўла жавоб бермайди. Мамлакат терма командаси сафида вакилларимиз кам, бутуниттифоқ мусобақаларида эришаётган ютуқларимиз қониқарли бўлмаяпти. 1975 йили ўтказилган СССР халқлари VI спартакиадасида Ўзбекистон вакиллари 14, ўтган йилги мамлакат чемпионатида эса 11 ўринни олишдики бу мутлақо қониқарли эмас.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика енгил атлетикачиларининг бутуниттифоқ мусобақаларида бўш қатнашаётганлигининг сабабларини атрофлича таҳлил қилиб бу соҳадаги камчиликларни бартараф этиш мақсадида конкрет тадбирлар белгилади.

Тошкентда енгил атлетика бўйича спорт маҳорати мактаби, Янгиободда енгил атлетика машғулотлари учун республика ўқув машқ базасини қуриш, Андижон, Навоий, Самарқанд, Қўқон, Чирчиқ, Термиз шаҳарларида енгил атлетика бўйича болалар ва ёшларнинг ихтисослаштирилган мактабларини очиш ҳамда бу мактаблар учун юмшоқ спорт залларини қуриш кўзда тутилган.

Республикада енгил атлетикани янада ривожлантириш, кўплаб маҳоратли ва кучли спортчиларни тайёрлашга нима халақит бермоқда?

Бизнингча энг аввало болалар ва ўсмирлар билан ишлашни яхши йўлга қўйиш керак. Спортимизнинг эртаси бўлган ўринбосарларимизга бой тажрибаларни ўргатиш, уларни дадиллик билан спорт чўққилари сари етаклаш ишлари сусткашлик билан олиб борилмоқда. Ана шунинг учун ҳам болалар-ўсмирлар спорт мактаблари ўз олдиларига қўйган вазифани уддалайолмаяптилар. 1977 йил давомида мавжуд барча мактабларда бор йўғи иккита спорт мастери тайёрланди, холос.

Пионер ва ўқувчилар ўртасида кўп кураш бўйича «Дўстлик» турнирлари камдан-кам ўтказилади. Аслида бундай мусобақалар Иттифоқда оммавий тус олган бўлиб, мактаблар, район, шаҳар, область миқёсидаги мусобақаларда кўплаб паёқатли ёшлар етишиб чиқмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларига таълим-тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида кичик ёшдаги ўқувчиларнинг бадиий таълими ва жисмоний камолотини юксалтириш мақсадида I—III синфларда тасвирий санъат, музика, ашула билан бир қаторда физкультура учун зарур шарт-шароит яратиб беришни мақбул деб топди. Шунинг учун ҳам бошланғич синф ўқувчилари ўртасида ўтказилаётган Бутуниттифоқ «Олимпиада юлдузчаси» мусобақалари ибратлидир. Республикамизда ҳам ана шундай биринчиликларни тезроқ ташкил этиш керак.

Олий ўқув юртлари, техникумлар, ҳунар-техника билим юртларида ҳам енгил атлетика ишлари талаб даражасида эмас. 120 минг студент орасидан Ўзбекистон Давлат физкультура институтини ҳисобламаганда атиги икки спорт мастери етишиб чиқди холос.

«Пахтакор», «Спартак», «Динамо», «Меҳнат», «Меҳнат резервлари», «Буревестник» ва бошқа кўнгилли спорт жамиятлари ҳам спорт мастерлари, оммавий-разрядли спортчилар тарбиялаш планларини бажармаяптилар.

Республикамиз вакиллари бутуниттифоқ мусобақаларида бир неча бор кучлилар сафидан ўрин олган. Ана шундайлардан бири СССР спорт мастери Ашур Нормуродовдир. Бу спортчини ҳамма билади. У 14 йил республикамиз шарафини бутуниттифоқ, халқаро мусобақаларда муносиб ҳимоя қилди. Эндиликда эса «Спартак» жамиятида ёшларга мураббийлик қилмоқда.

Енгил атлетикамизни янада оммавийлаштириш ва кўплаб лаёқатли спортчилар тарбиялаш учун энг аввало нималарга эътибор бериш керак? Бу саволимизга Ашур Нормуродов шундай жавоб қилди:

«Биласизми, яқинда мамлакат терма командаси аъзолари Тошкентда бўлиб, ўқув машғулотлари ўтказишди. Команда тренери Юрий Тюрин билан бирга бўлдим. У менга «сизларда йил давомида очиқ майдонда шуғулланса бўлади». деди. Мен унинг фикрига тўла қўшилиб, биз бу имкониятдан самарали фойдаланмаётганлигимизга ачиндим. Термиз, Янгиобод, Чирчиқдаги машқ ўтказадиган жойларни бориб кўрдик. Қишнинг айни қирчиллама кунларида Термизда ҳам машғулот ўтказса бўлади.

Енгил атлетикамизнинг ривожланишига яна тўсқинлик қилаётган омиллардан бири мактабларда ихтисослаштирилган синфлар очишга етарли эътибор бермаётганлигимиздадир. Москва, Ленинград, Харьков ва бошқа шаҳарларда ташкил этилган ана шундай синфлар иши яхши самара бермоқда. Бизда эса футбол, гимнастика, сузиш бўйича ихтисослаштирилган синфлар мавжуд, лекин енгил атлетика бўйича негадир бундай синфлар йўқ.

Қолаберса республика терма командаси аъзолари ўзларининг ягона спорт формасига эга бўлишларини истардим. Бу спортчига ҳам масъулият юклайди, ҳам тенгқурлари олдида руҳий куч бахш этади».

Республикада ўз ишининг жонкуярлари, талабчан устозлар кўплаб топилади. Булар Р. Фозилакбаров, Н. Арзуманов, М. Тожиев, В. Гудков, В. Ситников, Г. Кутянин ва бошқалардир. Г. Сухачов Тошкент области бўйича, Д. Сиратин Самарқанд области бўйича, В. Артомонов эса Андижон области бўйича СССР Давлат тренерлари сифатида муносиб резервларни топиш ишлари билан шуғулланмоқдалар.

Бу йилги ва келаси йил республика, Иттифоқ миқёсида ўтказиладиган мусобақалар Москва олимпиадасига катта тараддуд бўлади. Энг кучлиларнинг кучлиларигина олимпиадада совет спорти шарафини ҳимоя қиладилар. Биз жаҳон спортчиларининг ана шу улкан анжуманида республикамиз вакиллари кўпроқ бўлишини истардик. Бунинг учун эса спорт ташкилотлари, тренер ва мутахассислар жуда кўп иш қилишлари лозим.

Енгил атлетика машғулотлари учун моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, кадрларни жой-жойига қўйиш, муносиб резервларни қидириб топиш ва бу ишга кенг жамоатчиликни жалб этиш туфайли енгил атлетикамизда олдинга қараб бурилиш ясаш мумкин. Ана шунда республикамиз енгил атлетикачилари Иттифоқдош республикалар командалари ўртасида кучлилар сафидан ўрин олиши, янги-янги чемпионлар етишиб чиқиши мумкин.

Г. МАЙБОРОДА,
СССР спорт мастери, республиканинг бир неча марта чемпиони.

Ш. УМУРЗОҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг спорт шарҳловчиси.

СПОРТ

ДАЪВОГАРЛАР БАХСИДА

Жаҳон чемпиони А. Карпов билан рўбарў келиш учун даъвогарлик қилаётган В. Корчной билан Б. Спасский ўртасидаги навбатдаги 17-партия кечиктирилди. Ҳозирча ҳисоб В. Корчной фойдасига 8,5:7,5 бўлиб турибди.

ХОККЕЙЧИЛАРНИНГ ХАЛҚАРО ЎЙИНЛАРИ

СССР терма командаси Шимолий Америка бўйлаб сафарини давом эттирмоқда. Канададан кейин АҚШга келган спортчиларимиз «Цинцинати стигерс» командаси билан учрашиб 9:2 ҳисобида ғалабага эришдилар. Шундай қилиб хоккейчиларимиз ҳозирча сафарда жами 7 та учрашув ўтказиб, бунинг 6 тасида ғалабага эришдилар ва атиги битта ўйинда ютқазишди.

Пойтахтнинг «Спартак» командаси эса Шимолий Америкадаги сафарини якунлади. Спортчиларимиз бешта учрашув ўтказиб, бунинг учтасида ғолиб келишди ва икки ўйинда мағлубиятга учрашди.

ЖАМИЯТ БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

«Буревестник» кўнгилли студентлар жамиятининг енгил атлетика бўйича биринчилигида мамлакат терма командасига номзод Е. Савельева, А. Харлов ва П. Воробьевлар ўзларини кўрсатишди. Е. Савельева программанинг икки тури — баландликка сакраш ва беш курашда ғолиб келди. П. Воробьев 60 метрга бўлган югуришда биринчи бўлди. А. Харлов эса шу масофага тўсиқлар оша югуришда ғолиб келди.

Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон Давлат физкультура институти командаси биринчи ўринни эгаллади. Фарғоналиклар иккинчи, Самарқанд командаси учинчи бўлди.

Студент спортчилар бахсида жами 18 команда қатнашди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.50 — «Спортчилар класси». 10.30 — «Мангу даъват» (бадиий фильм, 3-серия). 11.45 — «Анна Снегина». 15.00 — «Меҳнатинг-иқболинг». 15.50 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 16.10 — В. Луговской ижоди. 16.50 — «Объектив». 17.20 «Фан оламида». 17.50 — «Горнчилар, қаердасиз!». 18.20 — Спортлото. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Кучли фигурачиларнинг Бутуниттифоқ мусобақалари. 19.20 — «Магнитнинг тортиш кучи» (иккинчи кўрсатув). 19.55 — «Мангу даъват» (бадиий фильм, 4-серия). 21.00 — «Вақт». 21.30 — Кучли фигурачиларнинг кўргазмали чиқишлари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.40 — «Бойчечак». 18.10— Миллионлар ленинча университети. 18.30 — «Ахборот». 18.45 — «Бонивур қалби» (бадиий фильм, 1-серия). 20.00 — «Ахборот». 20.20 — «Санъатимиз намояндалари». 21.00 — «Вақт» (Москва). 21.30 — «Нейрон» операцияси. 23.00 — Баскетбол. Аёллар командалари ўртасида СССР чемпионати. «Университет» — «Красний котельшик» (Таганрог).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.30 — Адабиёт. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Ўқитувчи экрани. 21.40 — Физика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|1да **Масхарабозлар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|1да **Оқшомдан тушгача** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12|1 да **Олифта**, 13|1 да **Муқаддас диёр.**

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Хизматдош ошиқлар қиссаси** (катта зал), **Зита ва Гита** (кичик зал), кундуз ва кечкурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 17, 18, 20.00), «ДРУЖБА» (12, 15.10, 18, 20.30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18, 21.00), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» ЛИСУНОВ номли, «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун)

Қуролланган ва жуда хавфли — «МОСКВА» (10, 12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00), «НУКУС» (тоқ соатларда), «ВОСТОК», «ЧАЙКА» кундуз ва кечқурун)

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»).
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета народных депутатов.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 ★ ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Эълонлар — 338142.
Р. 12835 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. 2317